

Francesco Buoneri, Zmartwychwstanie Jezusa,
Art Institute of Chicago

ALLELUJA

ALLELUJA

ALLELUJA

ALLELUJA

ALLELUJA

Radosnych

Świąt

Wielkanocnych

SPIS TREŚCI

Budżet państwa na 2019 r. – J. Sobieszczański

Działania Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „S”:

- Porządek obrad i komunikat z posiedzenia Rady KSN NSZZ „S” 23.03.2019 r. oraz przyjęte stanowiska
- Porządek obrad i komunikat z posiedzenia Prezydium Rady KSN NSZZ „S” 23.02.2019 r.

Uchwalono ostateczną opinię o Sieci Badawczej Łukasiewicz

Ze strony Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego:

- Informacja o ustawie o Sieci Badawczej Łukasiewicz
- Jak oceniane będą jednostki naukowe

- Ponad 916 mln na podwyżki dla pracowników nauki

Ze strony Komisji Krajowej:

- Wystąpienie przewodniczącego KK Piotra Dudy
- Podpisanie porozumienia z rządem (nauczyciele)

Wspomnienie o premierze Janie Olszewskim

Wspomnienie o Ewie Kubicy

Śłońce i Ziemia jako doskonale zintegrowany ekosystem energetyczny - Edward Przybysz i Wiesław Klimek

Wybrane wydarzenia

Budżet państwa na 2019 rok

Ubiegłoroczny budżet przyzwyczaił nas, że rząd planuje perspektywę nowego roku optymistycznie, ale zachowuje pewien margines bezpieczeństwa. Jak się okazało, ten optymizm nie był nadmiarowy. Dynamika wzrostu PKB przekroczyła przewidywania, a deficyt budżetu państwa, wg informacji z TVP, jest mniejszy od przewidywanego o 18 mld zł. Podstawowe wielkości budżetu państwa na rok 2019 wg projektu ustawy budżetowej zestawiono w tabl. 1 z analogicznymi danymi w latach 2018 i 2017.

Tabl. 1. Zestawienie niektórych wielkości wg ustaw budżetowych: na rok 2019 (z dn. 16.01.2019 r.), na rok 2018 (z dn. 11.01.2018 r.) i na 2017 rok (z dn. 16.12.2016 r.)

	BP na rok 2017 wg ustawy z dn. 16.12.2016	BP na rok 2018 wg ustawy z dn. 11.01.2018	BP na rok 2019 wg Ustawy z dn. 16.01.2019
Dochody BP, w tys. zł	325 426 102	355 703 005	387 734 520
Wydatki BP, w tys. zł	384 771 602	397 195 005	416 234 520
Deficyt BP, w tys. zł	59 345 500	41 492 000	28 500 000
Dochody BP ze środków europejskich, w tys. zł	60 213 905	64 782 842	69 716 396
Łączna kwota wydatków budżetu środków europejskich, w tys. zł	69 848 397	80 243 000	85 281 687
Ogólna rezerwa budżetowa, w tys. zł	120 000	200 000	237 500
Prognozowane przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej, w zł	4 263	4 443	4 765
Średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej, w %%	100,0	100,0	102,3
Prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych, w %%	101,3	102,3	102,3
Prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla rencistów i emerytów, w %%	101,6	102,6	102,6
Kwota bazowa dla członków korpusu służby cywilnej, w zł	1 873,84	1 873,84	1 916,94
Kwota bazowa dla nauczycieli, w zł	2 752,92	2 890,57 od 1.04.2018	3 045,21
Produkt Krajowy Brutto (PKB), w mld zł	1 954,2 1 938,3*	2 057,2 2 104,6*	2 233,7
Udział wydatków BP w PKB, w %%	19,7	19,3	18,6
Kurs walutowy PLN/EUR (średnio w okresie)	4,29	4,25	4,15

* Przewidywane wykonanie.

Charakteryzując budżet państwa w ubiegłym roku zwracaliśmy uwagę na prospołeczny kurs polityki rządu. Nastąpił wtedy skokowy wzrost wydatków na cele społeczne. Wydatki te w 2018 roku, biorąc pod uwagę wydatki działów: „Pomoc społeczna”, „Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej” i „Pomoc rodzinie”, łącznie stanowiły 46 870 231 tys. zł. W projekcie na ten rok jest to 46 700 563 tys. zł. Sądząc po tym porównaniu, a także uwzględniając inne wydatki, można stwierdzić, że kurs prospołeczny jest utrzymywany.

Strona wydatkowa tak jest charakteryzowana w Uzasadnieniu do Budżetu Państwa na rok 2019:

Po stronie wydatkowej budżetu państwa na rok 2019 zabezpieczono niezbędne środki na kontynuację priorytetowych działań Rządu oraz realizację nowych zadań. W ramach powyższego zapewniono m.in. kontynuację finansowania priorytetowego instrumentu rządu z zakresu prowadzonej polityki prorodzinnej – Programu „Rodzina 500 plus”, którego celem jest pomoc dla rodzin wychowujących dzieci.

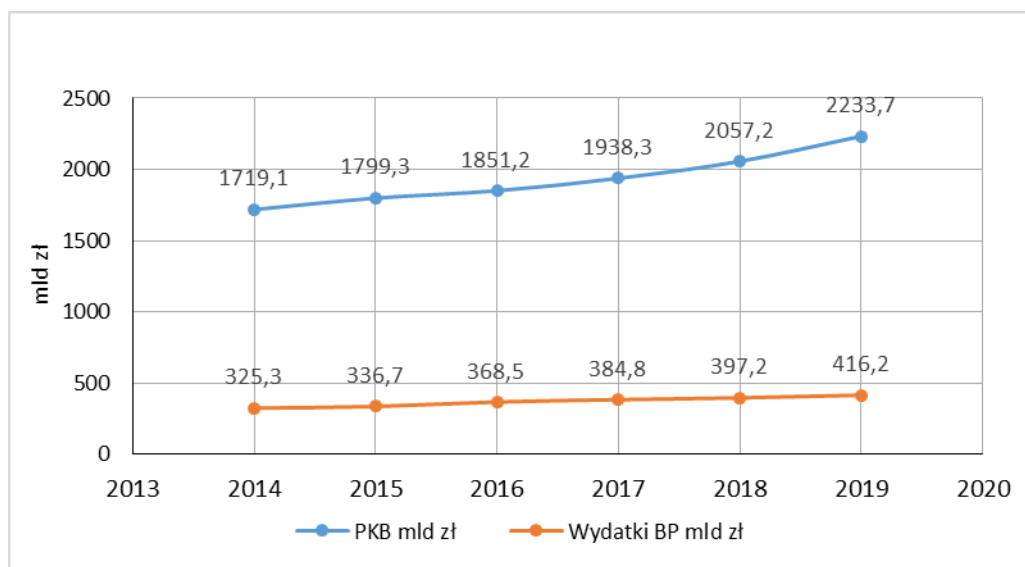
Uwzględniono także skutki wynikające z m.in.:

- realizacji rządowego programu „Dobry start”, którego celem jest wsparcie finansowe w ponoszeniu wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego w wysokości 300 zł na każde dziecko uczące się w szkole,

- wprowadzenia tzw. „małego ZUS” dla przedsiębiorców uzyskujących przychód w wysokości nieprzekraczającej w ciągu roku kalendarzowego 30-krotności minimalnego wynagrodzenia,
- uzupełniającego świadczenia rodzicielskiego dla osób, które wychowały co najmniej 4 dzieci i z tytułu długoletniego zajmowania się potomstwem nie wypracowały emerytury w wysokości odpowiadającej co najmniej kwocie najniższej emerytury,
- finansowania zadań w zakresie lokalnej infrastruktury drogowej poprzez projektowany Fundusz Dróg Samorządowych,
- wzrostu wynagrodzeń w sferze budżetowej,
- obniżenia wieku emerytalnego do 60 lat dla kobiet oraz 65 lat dla mężczyzn,
- waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych od 1 marca 2019 r. wskaźnikiem waloryzacji na poziomie 103,26%,
- podwyższonej w roku bieżącym wysokości renty socjalnej,
- dofinansowania do bezpłatnych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych dla osób, które ukończyły 75 rok życia,
- weryfikacji kryteriów dochodowych uprawniających do świadczeń z pomocy społecznej,
- Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017-2020,
- Programu modernizacji Służby Więziennej w latach 2017-2020,
- wzrostu wydatków przeznaczanych na finansowanie potrzeb obronnych Rzeczypospolitej Polskiej,
- finansowania zadań w obszarze mieszkalnictwa,
- kontynuacji zadań restrukturyzacyjnych w sektorze górnictwa węgla kamiennego,
- realizacji dopłat do paliwa rolniczego na zwiększonym poziomie.

Optymistycznie wygląda sytuacja po stronie dochodów budżetu państwa. Zwykły obywatel, tak jak autor tego tekstu, nieekonomista, dostrzega powody do tego optymizmu. Są to: korzystne, nie tylko krajowe, prognozy wzrostu PKB; uzasadnione przewidywania, że popyt wewnętrzny nie ulegnie istotnemu zmniejszeniu; nadzieja, że uda się jeszcze poprawić ściągalność podatków, co uprawdopodobniając dotychczasowe osiągnięcia rządu.

Na rys. 1 na podstawie danych zawartych w uzasadnieniu do budżetu państwa na 2019 rok przedstawiono dynamikę zmian Produktu Krajowego Brutto i wydatków budżetu państwa w latach 2014 - 2019.

Rys. 1. Budżet państwa i wydatki budżetu państwa w latach 2014 - 2019

Jak zatem patrzy zwykły obywatel na całość budżetu państwa określoną podstawowymi parametrami? Trzeba tu przywołać trzecią istotną wielkość, deficyt budżetu państwa. Wynosi on 28 500 000 tys. zł. W ubiegłym roku było to 41 492 000 tys. zł. Teraz można spróbować sformułować kierunkowe cechy budżetu. Po pierwsze, budżet jest prospołeczny, ale planowane wydatki utrzymywane są w ryzach zapewniających bezpieczeństwo finansów państwa. Po drugie, widać, że będzie utrzymywana polityka prorozwojowa sprzyjająca zwiększeniu budżetu państwa.

Trzecia cecha to wyraźne rozpoczęcie naprawy finansów państwa, co wyraża się w znacznym obniżeniu deficytu budżetowego. Można uznać, że budżet wpisuje się w rozsądne dążenie do reformowania państwa.

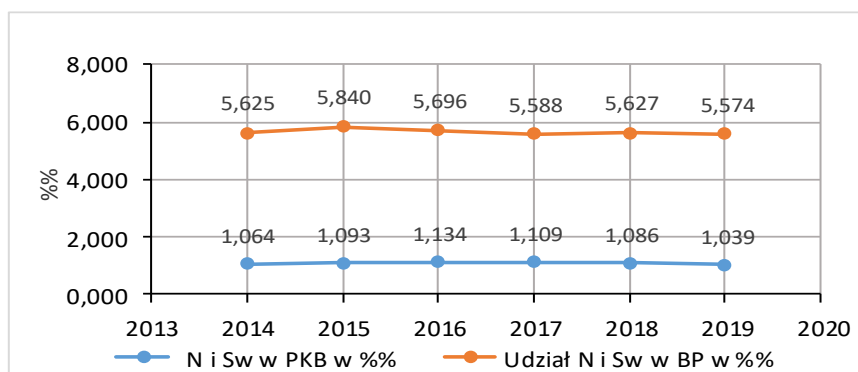
Rok 2019 jest rokiem wyborczym. Będziemy mieli wybory do Parlamentu Europejskiego i do Parlamentu RP. Była pewna przestrzeń do zwiększenia wydatków kosztem deficytu. Rząd nie zdecydował się na taki sposób pozyskiwania poparcia. Wielu Polaków udziela odpowiedzi, że są zadowoleni ze swojej obecnej sytuacji. Jednak występuje pewna presja na podwyżki wynagrodzeń. Część nauczycieli, pomimo tegorocznych podwyżek, domaga się wyższych wynagrodzeń. Rozczarowani są pracownicy sfery budżetowej. Partie opozycyjne mogą próbować wzmocnienia tych oczekiwań płacowych.

No a jak wygląda budżet państwa dla nauki i szkolnictwa wyższego? Tym razem jego ocena jest nieco utrudniona. W projekcie BP na rok 2019 wniesionym we wrześniu ubiegłego roku podział na działy i części zachowano taki sam jak w latach poprzednich. W dokumencie uchwalonym, a więc w wersji z 16 stycznia br. podział ten jest nieco zmieniony. Zamiast wyróżnienia dwóch odrębnych działów: nauka (dział 730) i szkolnictwo wyższe (dział 803) jest jeden dział 730, nauka i szkolnictwo wyższe. Zmienił się także skład rozdziałów w poszczególnych częściach BP. Łączna kwota środków budżetowych na naukę i szkolnictwo wyższe jest w obu dokumentach prawie identyczna. Aby ułatwić porównanie z ubiegłymi latami, w tabl. 2 i 3 skorzystano z załączników dołączonych do projektu BP na 2019 rok z września ubiegłego roku.

Tabl. 2. Porównanie wydatków budżetu państwa na naukę wg ustawy budżetowej na rok 2017 i 2018 oraz wg ustawy budżetowej na rok 2019

	BP na rok 2017	BP na rok 2018	BP na rok 2019
Dział Nauka 730, w tys. zł	5 882 475	6 341 421	6 636 977
Dział szkolnictwo wyższe i nauka	21 500 305	22 350 575	23 202 541
Wydatki majątkowe Działu Nauka, w tys. zł	168 843	289 856	269 586
Łączne, działu szkolnictwo wyższe i nauka, w tys. zł	573 571	706 252	740 083
Udział wydatków na naukę w PKB, w %%	0,301	0,308	0,297
Część 28, Nauka (Dział 730. Nauka)	5 800 912	6 249 802	6 360 483
Działalność statutowa i inwestycyjna jednostek naukowych, w tys. zł	2 975 212	3 209 207	3 402 345
Działalność upowszechniającą naukę, w tys. zł	40 035	70 425	34 025
Współpraca naukowa z zagranicą, w tys. zł	461 826	469 568	470 000
Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, w tys. zł	1 113 041	1 115 007	1 098 345
Narodowe Centrum Nauki, w tys. zł	1 192 559	1 352 730	1 273 535
Część 28, Nauka (Dział 921. Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego)	8 000	14 500	18 500

Wobec ustawowej znacznie większej niż poprzednio - swobody uczelni w dysponowaniu przydzielonych środków finansowych straci rację bytu dotychczasowy ich podział na naukę i szkolnictwo wyższe. Uczelnie będą kształtować politykę finansową zgodnie ze swoimi preferencjami. Dokonanie takiego podziału w latach przyszłych będzie możliwe dopiero na podstawie raportów uczelni.

Rys. 2. Udział wydatków na naukę i szkolnictwo wyższe w PKB i w wydatkach budżetu państwa w latach 2014 - 2019

**Tabl. 3. Porównanie wydatków budżetu państwa
na szkolnictwo wyższe wg ustaw budżetowych na rok 2017 i rok 2018
oraz wg ustawy budżetowej na rok 2019**

	BP na rok 2017	BP na rok 2018	BP na rok 2019
Dział 803. Szkolnictwo wyższe, w tys. zł	15 617 830	16 009 154	16 563 303
Wydatki majątkowe, w tys. zł	404 728	416 396	490 497
Udział wydatków na szkolnictwo wyższe w PKB, w %%	0,799	0,778	0,742
Wydatki BP na szkolnictwo wyższe w częściach BP, w tys. zł			
Cz. 38. Szkolnictwo wyższe (dotyczy uczelni podległych bezpośrednio MNiSW.)	12 648 810	12 851 494	13 435 713
Działalność dydaktyczna (w tym: dotacje i subwencje)	10 489 579 10 245 553	10 488 720 10 284 999	11 029 736 10 724 145
Pomoc materialna dla studentów i doktorantów	1 688 760	1 709 804	1 743 340
Fundusz Pomocy i Kredytów Studenckich	32 500	37 000	27 500
Zadania projakościowe	251 732	448 076	458 382
Cz. 21. Gospodarka morska. Szkolnictwo wyższe	137 589	141 582	144 507
Działalność dydaktyczna	125 589	129 582	132 507
Pomoc materialna dla studentów i doktorantów	12 000	12 000	12 000
<i>Działalność statutowa i inwestycyjna jednostek naukowych</i>			3 985
Cz. 24. Kultura i Ochrona Dziedzictwa Narodowego			
Szkolnictwo wyższe	652 012	645 762	651 318
Działalność dydaktyczna	619 321	613 167	618 179
Pomoc materialna dla studentów i doktorantów	30 978	31 020	31 002
<i>Działalność statutowa i inwestycyjna jednostek naukowych</i>			27 361
Cz. 46. Zdrowie. Szkolnictwo wyższe	1 810 207	1 827 358	1 552 639
Działalność dydaktyczna	1 703 339	1 718 088	1 461 232
Pomoc materialna dla studentów i doktorantów	106 838	109 240	91 377
<i>Działalność statutowa i inwestycyjna jednostek naukowych (Dział 730)</i>			138 962

Tegoroczny budżet nauki i szkolnictwa wyższego w porównaniu z rokiem ubiegłym jest większy o około 852 mln zł. Nie powinno być gorzej niż w ubiegłym roku. Nie sposób jednak nie zauważyć, że od lat nauka i szkolnictwo wyższe nie są hołubione w podziale środków budżetowych. Dobitnie to widać na wykresie przedstawionym na rys. 2. W bieżącym roku udział wydatków państwa na naukę w PKB wynosi 0,297%, a na szkolnictwo wyższe 0,742%. Nie dysponujemy danymi, które pozwoliłyby oszacować, ile pieniędzy przeznaczy na te cele społeczeństwo i sektor prywatny, ale wiadomo, że pod względem finansowania tych dziedzin jesteśmy w ogonie państw europejskich.

Janusz Sobieszkański

DZIAŁANIA KRAJOWEJ SEKCJI NAUKI NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

Porządek obrad posiedzenia Rady Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” Warszawa 23 marca 2019 r.

<ol style="list-style-type: none"> 1. Otwarcie posiedzenia 2. Przyjęcie porządku obrad 3. Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia Rady (przełożony) 4. Sprawy finansowe: sprawozdanie finansowe za rok 2018, wstępny preliminarz i prowizorium na rok 2019 - kol. Maria Sapor 5. Sprawy zagraniczne	<ol style="list-style-type: none"> 6. Sprawy instytutów badawczych i jednostek PAN. Ustawa o Sieci Łukasiewicz - kol. Roman Szewczyk 7. Wdrażanie ustawy na uczelniach. Finansowanie szkolnictwa wyższego i nauki. 8. Informacje z Komisji ds. komunikacji i promocji - kol. Małgorzata Kaczyńska 9. Komunikaty i sprawy różne 10. Wolne wnioski 11. Zakończenie obrad
---	---

Komunikat z posiedzenia Rady Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” Warszawa, 23 marca 2019 r.

W dniu 23 marca br. Rada KSN NSZZ „Solidarność” obradowała w Politechnice Warszawskiej. Obecnych było 25 członków Rady, 1 członek Komisji Rewizyjnej oraz Gość kol. Karolina Karpus z UMK w Toruniu. Przedmiotem obrad Rady były następujące tematy:

1. **Sprawy finansowe.** – Skarbnik kol. Maria Sapor omówiła wykonanie preliminarza wpływów i wydatków w roku 2018. Zwróciła uwagę na problemy z płaceniem składek afiliacyjnych przez niektóre komisje. Podjęte działania

spowodowały wpływ składek od komisji, które w 2018 r. nie zapłaciły składek. Członek Komisji Rewizyjnej kol. Tadeusz Kolenda przedstawił protokół z przeprowadzonej kontroli oraz omówił wnioski i rekomendacje. Komisja Rewizyjna pozytywnie zaopiniowała sprawozdanie finansowe za 2018 r. W dyskusji głos zabrali: Kol. J. Jezierski, J. Kaczor, M. Kisilowski, B. Dołęga. Rada jednomyślnie przyjęła sprawozdanie finansowe za rok 2018.

Następnie Skarbnik przedstawiła wstępny preliminarz wpływów i wydatków na rok 2019. Rada jednomyślnie podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia preliminarza na rok 2019.

Rada podjęła także uchwały w sprawach: wysokości składek afiliacyjnych KSN przesyłanych do organizacji międzynarodowych, wykorzystania dotacji Komisji Krajowej dla KSN, finansowej gratyfikacji dla członków Prezydium oraz innych osób, które wykazują się dużą aktywnością i reprezentują KSN na różnych spotkaniach.

W dyskusji głos zabrali: B. Dołęga, M. Sawicki, L. Koszałka, M. Kisilowski.

2. Sprawy zagraniczne. - Kol. L. Koszałka przedstawił informację o działalności zagranicznej w roku 2018 i plan na rok 2019. Informację uzupełniła kol. A. Białowolska-Tejchman. Poinformowała, że w 2018 r. miały miejsce dwa duże wydarzenia. Jedno to konferencja ETUCE w Atenach zatytułowana „Kształtowanie przyszłości Europy: Rola związków zawodowych działających w obszarze edukacji”. Podczas tej konferencji przyjęto 6 ważnych rezolucji (więcej na <https://www.solidarnosc.org.pl/ksn/pl/news/201/>). Drugie wydarzenie to Kongres Education International, czyli tzw. posiedzenie okrągłego stołu. Kol. A. Białowolska-Tejchman poinformowała także, że do polskich organizacji związkowych zwracają się organizacje z Łotwy i Estonii o wsparcie ich działań.

3. Sprawy instytutów badawczych i jednostek PAN. Ustawa o Sieci Łukasiewicz. Przewodniczący KSN przedstawił informację o wprowadzaniu ustawy o sieci; poinformował, że ukazały się już odnoszące się do niej rozporządzenia. Kol. M. Kisilowski omówił problemy związane z procedowaniem tej ustawy, w tym brak jednoznacznego stanowiska ze strony KSN. Kol. B. Dołęga zwrócił uwagę, że brak współpracy ze strony instytutów badawczych należących do KSN, utrudniał przygotowanie opinii w sprawie ustawy. Przedstawicielki instytutów medycznych i rolniczych zwróciły się do KSN o poparcie wniosków tych instytutów o podwyżki wynagrodzeń. Rada KSN jednomyślnie przyjęła stanowisko nr 4 w sprawie podwyższenia wynagrodzeń pracowników we wszystkich instytutach badawczych.

Kol. M. Kisilowski zwrócił uwagę, że działania rządu zmierzają w kierunku finansowania tylko instytutów należących do Sieci Łukasiewicz oraz państwowych instytutów badawczych.

W dyskusji głos zabrali kol.: A. Nieróbca, M. Kisilowski, B. Dołęga, D. Szczukocki, J. Kaczor, A. Bortkiewicz.

4. Wdrażanie Ustawy 2.0. – Przewodniczący KSN Kol. D. Szczukocki poinformował, że z treści kierowanych do niego problemów wynika brak orientacji wielu komisji w uczelniach w zakresie przysługujących im praw. Zwrócił uwagę, że sprawy nie nauczycieli akademickich powinny być w ujęte w regulaminach pracy. Zdaniem kol. Jacka Jezierskiego, adiunkci z habilitacją nie są reprezentowani w wielu gremiach uczelni. W interesie uczelni jest posiadanie większej liczby stanowisk profesora ze względu na algorytm naliczania subwencji, w którym od 2020 r. o wysokości subwencji będzie decydowała liczba osób zatrudnionych na danych stanowiskach. Wskazane jest więc, aby adiunkci z habilitacją byli zatrudniani na stanowisku profesora uczelni. W dyskusji głos zabrali kol.: B. Dołęga, A. Zawadzki, J. Jezierski, D. Szczukocki, M. Kisilowski. Kol. Wojciech Janik z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu przedstawił sytuację dotyczącą tworzenia statutów na swojej uczelni oraz na innych uczelniach. Poinformował, że dysponuje danymi odnoszącymi się do założeń statutów w różnych uczelniach. Ponadto zwrócił się do Komisji Zakładowych z prośbą o przesłanie mu projektu statutu danej uczelni w celu dalszej analizy zapisów statutowych.

Przedstawicielka UMK w Toruniu kol. K. Karpus (Gość) przedstawiła trudną sytuację w związku z tworzeniem statutu w UMK. Związki zawodowe są tam marginalizowane w swoich prawach. Zgodnie z Ustawą 2.0, reprezentacja związków konieczna jest tylko w senacie. W pozostałych ciałach – mogą być, ale jest to tylko uprawnienie, a nie obowiązek. Należy podkreślić, że związki zawodowe mają prawo do przedstawienia opinii o statucie w ciągu 30 dni.

Kol. Przewodniczący raz jeszcze przedstawił sprawy wynagrodzeń pracowników uczelni. Według min. P. Müllera uczelnie otrzymały środki na podniesienie minimalnych stawek wynagrodzeń zasadniczych od 1 stycznia br. oraz minimalnej płacy wraz z pochodnymi; środki te przekazano uczelniom w dniu 31.12.2018 r. jako rezerwę na działalność statutową. Od 1 stycznia 2019 r. pieniądze z tej rezerwy „stały się” subwencją przeznaczoną na regulację wynagrodzeń minimalnych na dzień 1 stycznia br. Według Ministerstwa, pieniądze te zostały tak naliczone, aby wystarczyło na minimum 2 lata wyrównania wynagrodzeń. Są uczelnie, które nie przeznaczyły rezerwy „sylwestrowej” (tj. przekazanej z ministerstwa w dniu 31.12.2018 r.) na wyrównanie wynagrodzeń do nowych minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego dla nauczycieli akademickich oraz do minimalnej płacy dla pracowników nie będących nauczycielami akademickimi. Nie jest to zgodne z intencją ministerstwa i związki zawodowe nie powinny się na to godzić.

Według informacji z uczelni rozpoczęły się ostatnio rozmowy z władzami w sprawie realizacji podwyżek 7%. Ministerstwo, pismem z dnia 1 marca 2018 r., poinformowało uczelnie o przekazaniu środków na te podwyżki. Sytuacja w uczelniach jest zróżnicowana. Należy podkreślić, że zmieniona ustawa o związkach zawodowych, obowiązująca od 1 stycznia 2019 r., w art. 27 obliguje pracodawcę (rektora) do uzgadniania zasad podwyższania wynagrodzeń ze związkami zawodowymi.

Przewodniczący KSN zwrócił się do komisji uczelnianych o przesyłanie do KSN podpisanych porozumień w sprawie podwyżek wynagrodzeń.

Rada KSN przyjęła Stanowisko nr 5, skierowane do rektorów w sprawie zapewnienia reprezentacji związków zawodowych w organach kolejalnych uczelni. Rada podjęła też decyzję o wysłaniu tego stanowiska wraz z listem przewodnim do Rektora UMK, Ministra NiSW i Zespołu monitorującego ds. wdrażania reformy nauki i szkolnictwa wyższego.

5. **Informacje z Komisji ds. komunikacji i promocji.** - kol. Małgorzata Kaczyńska zasygnalizowała problemy w komunikacji między KSN, a poszczególnymi komisjami. Strona internetowa KSN ma tym problemom zaradzić zapewniając otwartość na publicystykę. Stąd prośba o pisanie artykułów o różnych problemach. Na portalach społecznościowych obserwuje się dużą aktywność, ale odbiór jest mały. Trzeba sponsorować niektóre posty. Rada zdecydowała o otwarciu konkursu na logotyp KSN, przewidziana jest nagroda pieniężna.

Kol. M. Kaczyńska przypomniała, że w tym roku Forum Uczelni Polskich odbędzie się w dniach 19-22 września w Krakowie. KSN powołała na całą kadencję, tj. do 2023 r., Komitet Patronacki Forum, który wkrótce zainicjuje swoją działalność.

Spisali: M. Sapor, M. Kaczyńska, B. Dołęga, M. Sawicki

Stanowisko nr 4

Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

w sprawie wzrostu wynagrodzeń pracowników w instytutach badawczych

Warszawa, dnia 23 marca 2019 r.

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” stanowczo domaga się podniesienia stawek minimalnych wynagrodzeń zasadniczych dla pracowników instytutów badawczych i przeznaczenia dodatkowych środków finansowych w budżecie państwa na ten cel. Płace w instytutach nie zmieniły się od kilkunastu lat, a niewielka regulacja wynagrodzeń wynikała ze wzrostu minimalnego wynagrodzenia za pracę. Również poprawa oceny parametrycznej przez instytuty nie spowodowała jakiegokolwiek podwyżki płac.

Wynagrodzenia pracowników tych jednostek rażąco odbiegają od średniej krajowej, a pracowników naukowych od średniej dla poszczególnych stanowisk na uczelniach wyższych. Brak satysfakcjonującego wynagrodzenia w instytutach badawczych powoduje utratę najwartościowszych ludzi stanowiących o potencjale naukowym tych jednostek oraz ogranicza możliwość pozyskiwania młodych zdolnych ludzi do pracy w nauce. Ta sytuacja jest powodem powstawania luki kadrowej pracowników naukowych w instytutach.

Stanowisko nr 5
Rady Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
w sprawie uwzględnienia praw związków zawodowych w procesie przemian
w szkolnictwie wyższym w Polsce
Warszawa, dnia 23 marca 2019 r.

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” wyraża zdecydowany sprzeciw wobec radykalnego ograniczania uprawnień związków zawodowych w publicznych szkołach wyższych. Zgodnie z artykułem 20 Konstytucji podstawą ustroju gospodarczego Rzeczypospolitej Polskiej jest społeczna gospodarka rynkowa, co oznacza, że społeczeństwo poprzez swoich przedstawicieli ma prawo partycypować w zarządzaniu. Publiczna szkoła wyższa powołana przez Państwo Polskie i finansowana ze środków publicznych winna nie tylko przestrzegać standardów pracowni-
czych, ale być wzorem przestrzegania tych standardów dla podmiotów prywatnych. Szkoły wyższe winny się kierować zasadami kultury innowacyjności i współdziałania z partnerami społecznymi na wszystkich poziomach zarządzania uczelnią.

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” oczekuje, że rektorzy w przygotowywanych projektach statutów zapewnią udział przedstawicieli związków zawodowych we wszystkich organach i ciałach kolegialnych uczelni na wszystkich poziomach zarządzania w szkole wyższej.

Stanowisko nr 6
Rady Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
W sprawie prawa do wolności słowa członków społeczności akademickiej
Warszawa, dnia 23 marca 2019 r.

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” sprzeciwia się ograniczaniu prawa do wolności słowa, swobodnego wyrażania swojego zdania, stanowiska i poglądu przedstawicielom środowiska akademickiego, a w szczególności członkom organów kolegialnych polskich szkół wyższych. Ograniczanie tak pojmowanej swobody oraz stosowanie różnych technik mających na celu zastraszanie członków wspólnoty akademickiej, jest zjawiskiem niezwykle niepokojącym, ograniczającym zasady demokracji, niosąc tym samym zagrożenie dla autonomii uczelni.

Stanowisko Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
w sprawie poparcia ogólnopolskiej akcji protestacyjnej
Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”
Warszawa, 15 marca 2019 r

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” wyraża swoje zdecydowane poparcie dla ogólnopolskiej akcji protestacyjnej Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”, a zainicjowanej przez Sekcję Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” Regionu Małopolskiego.

W pełni identyfikujemy się z żądaniami protestujących:

1. Podwyższenia wynagrodzenia zasadniczego pracowników oświaty o 15 procent od stycznia 2019 roku i kolejnej podwyżki o 15 procent od stycznia 2020 roku - niezależnie od posiadanego stopnia awansu zawodowego nauczycieli.
2. Zmiany systemu wynagrodzeń nauczycieli.
3. Powiązania systemu wynagrodzeń z przeciętnym wynagrodzeniem w gospodarce narodowej.

Pragniemy wyrazić swoje zaniepokojenie sytuacją w polskiej oświacie. Domagamy się szacunku dla zawodu nauczyciela. Brak efektów rozmów w sprawie realizacji powyższych postulatów w oświacie, pomiędzy stroną rządową a NSZZ „Solidarność”, powoduje narastające niezadowolenie w szkołach i placówkach oświatowych. Apelujemy do Premiera Rządu RP o pilną interwencję i konstruktywny dialog.

Porządek obrad
Prezydium Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
Warszawa, 23.02.2019

1. Otwarcie posiedzenia.	5. Sprawa organizacji pracy instytutów badawczych.
2. Przyjęcie porządku obrad.	6. Sprawy różne.
3. Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia Prezydium.	7. Wolne wnioski.
4. Sprawy finansowe.	8. Zakończenie obrad.

Komunikat z posiedzenia
Prezydium Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
Warszawa, 23.02.2019 r.

W posiedzeniu Prezydium Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” wzięło udział 10 członków Prezydium, członek Komisji Rewizyjnej – Tadeusz Kolenda oraz emerytowany pracownik biura KSN – Joanna Kniecicka.

Posiedzenie prowadził, pod nieobecność przewodniczącego Krajowej Sekcji Nauki, zastępca przewodniczącego KSN Bogusław Dołęga.

Prezydium obradowało nad następującymi problemami:

- 1. Sprawy finansowe KSN.** - Skarbnik KSN kol. M. Sapor przedstawiła informację o realizacji budżetu w 2018 roku. W dyskusji głos zabrali: K. Andrzejewska, B. Dołęga, M. Sapor, M. Kisilowski, K. Pszczółka, M. Kaczyńska. Prezydium jednomyślnie podjęło uchwałę o zarekomendowaniu Radzie KSN (która ma się odbyć 23.03.2019 r.) przyjęcie bilansu wpływów i wydatków za 2018 r. oraz prowidorium budżetowego na 2019 r. Głos zabrał przewodniczący Komisji Rewizyjnej kol. Tadeusz Kolenda, który przedstawił protokół z posiedzenia Komisji w Krakowie w dniu 22.02.2019 r., dotyczący przeprowadzonej kontroli KSN NSZZ „Solidarność” w zakresie działalności finansowej i księgowej w roku 2018. Komisja nie wniosła zastrzeżeń i nie miała uwag do prowadzonej działalności finansowej oraz księgowej. Podczas dyskusji nad sprawami finansowymi kol. B. Dołęga zrelacjonował przebieg ostatniego posiedzenia Rady Krajowego Sekretariatu Nauki i Oświaty, które odbyło się w dniu 19 lutego, a podczas którego podejmowano m.in. uchwały finansowe dotyczące sekcji.

- 2. Ustawa o Sieci Badawczej Łukasiewicz.** - Sprawę zreferował przewodniczący Komisji ds. Instytutów Badawczych kol. Roman Szewczyk.

Poselski projekt ustawy o Sieci Badawczej Łukasiewicz procedowały 19 lutego 2019 roku wspólnie Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży (ENM) oraz Komisja Gospodarki i Rozwoju (GOR). Spotkanie prowadził przewodniczący Komisji ENM poseł Rafał Grupiński (Platforma Obywatelska – Koalicja Obywatelska), obecna była także przedstawicielka posłów-wnioskodawców Poseł Lidia Burzyńska (Prawo i Sprawiedliwość) oraz Wiceministrowie Nauki i Szkolnictwa Wyższego – Piotr Dardziński i Piotr Müller z gronem współpracowników.

Przewodniczący Komisji ds. Instytutów Badawczych kol. Roman Szewczyk, wskazywał na konsekwencje i zagrożenia wynikające z przyjmowanego projektu ustawy. Zwrócił szczególną uwagę na zmiany umów o pracę i kwestię przeszerogowań. Kol. Krystyna Andrzejewska stwierdziła, że należy przyjrzeć się przepisom przejściowym, ponieważ tam właśnie znajdzie się najwięcej spraw związanych z prawami pracownikami wewnątrz Instytutów. Jeżeli członkowie Krajowej Sekcji Nauki należący do instytutów badawczych widzą jakieś zagrożenia, należy to sygnalizować jak najszybciej, ponieważ dzięki temu można będzie zgłosić uwagi jeszcze przed posiedzeniem Senatu. Kol. Bogusław Dołęga, jako przewodniczący Krajowej Sekcji Nauki w poprzedniej kadencji, przybliżył historię projektu ustawy o instytutach badawczych.

Kol. Marek Kisilowski zwrócił uwagę na niespójne ustalenia poszczególnych instytutów badawczych, na dużą ich liczbę i różne stanowiska, jakie pojawiały się z ich strony, przy pracach nad ustawą. Krzysztof Pszczółka zreferował spotkanie Regionalnej Sekcji Nauki w Katowicach, które odbyło się w dniu 23.01.2019 r. i dotyczyło ustawy o Sieci Łukasiewicz. W związku z tym, że Regionalna Sekcja Nauki zrzesza dużą liczbę instytutów badawczych na Śląsku, kol. K. Pszczółka w imieniu KSN, prosił o przygotowanie uwag do poselskiego projektu ustawy o Sieci. Uwagi miały być przygotowane przez RSN przed spotkaniem prezydium KSN w dniu 23.02.2019 r. W międzyczasie odbyło się drugie czytanie poselskiego projektu ustawy, dlatego RSN nie przekazała uwag. Kol. Tadeusz Kulik stwierdził, że większość Instytutów poparła finalną wersję założeń do ustawy o Sieci Badawczej Łukasiewicz. W związku z niemożnością uzyskania jednolitego stanowiska ze strony instytutów badawczych, Krajowa Sekcja Nauki nie mogła przygotować opinii do projektu ustawy. Kol. Roman Szewczyk, jako przewodniczący Komisji ds. Instytutów Badawczych, potwierdził, że nie był w stanie zebrać spójnego stanowiska z 38 IB – ich opinie były zbyt zróżnicowane.

3. **Wprowadzanie Ustawy 2.0.** – Obecnie uczelnie opracowują statuty. W związku z różnymi sygnałami napływającymi z uczelni, kol. Bogusław Dołęga zaproponował przyjęcie projektu apelu do organizacji związkowych w uczelniach w sprawie uprawnień, które zostały przywrócone organizacjom związkowym szczebla podstawowego w związku z zapisami ustawy 2.0 i znowelizowanej ustawy o związkach zawodowych. Do Apelu załączona zostanie ankieta zbierająca informacje z Komisji Zakładowych, dotycząca prac nad projektem statutu w danej uczelni. W dyskusji głos zabrali: kol. M. Kisilowski, M. Kaczyńska, K. Pszczółka, K. Andrzejewska, M. Sapor, T. Kulik.

Spisali: K. Pszczółka, M. Sapor.

***** * *****

Uchwalono ustawę o Sieci Badawczej Łukasiewicz

21 lutego br. Sejm przyjął ustawę i skierował ją do Senatu RP. Senat nie wniósł żadnych poprawek. W dniu 18 marca Prezydent RP podpisał ustawę.

Przypomnijmy, jakie cele i nadzieje przyświecały projektodawcom ustawy (<http://orka2.sejm.gov.pl>). Referowała je na posiedzeniu Sejmu pani poseł **Lidia Burzyńska**.

- podniesienie poziomu prowadzonych badań,
- ułatwienie współpracy nauki z przemysłem,
- sprofilowanie działalności instytutów na badania stosowane i wdrożenia, co ma stanowić impuls do rozwoju gospodarczego,
- stworzenie od podstaw, w drodze instytucjonalnych przekształceń, organizacji efektywnej, rozbudowanej, służącej prowadzeniu i komercjalizacji badań stosowanych i działającej na rzecz przemysłu oraz realizacji polityki gospodarczej rządu.

Nadrzędnym celem utworzenia tej organizacji będzie prowadzenie badań o kluczowym znaczeniu dla rozwoju polskiej gospodarki i nauki, które przełożą się na innowacyjne rozwiązania komercjalizowane przez przemysł.

Sieć utworzy 38 instytutów badawczych nadzorowanych przez ministrów gospodarki, energii oraz cyfryzacji, które będą działać w sektorach o dużym potencjale innowacyjnym.

W debacie wskazano :

- Wartością dodaną płynącą z utworzenia Sieci Badawczej Łukasiewicz będzie efektywna koordynacja działań podejmowanych dotychczas na poziomie pojedynczych instytutów. Sieć będzie grupowała 8 tys. naukowców i pracowników technicznych, którzy niejednokrotnie dysponować będą unikatowymi w skali branży kompetencjami. Utworzenie Sieci Badawczej Łukasiewicz zgodnie z proponowanym przedłożeniem przełamie też jedną z największych bolączek polskiego sektora nauki, tj. jego fragmentację.
- Działalność badawcza będzie na bieżąco monitorowana oraz ewaluowana przez centrum Sieci, co pozwoli z jednej strony na bieżące reagowanie na pojawiające się potencjały nowych rozwiązań technologicznych,

z drugiej strony umożliwi szybką rezygnację z projektów, które nie rokują sukcesu. To rozwiązanie przyczyni się nie tylko do bardziej racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi na naukę, lecz także umożliwi szybsze decyzje co do wsparcia nowych innowacyjnych pomysłów, niż tradycyjny system administracyjny,

- Utworzenie Sieci jest odpowiedzią na konieczność podniesienia poziomu innowacyjności gospodarki. Nowe cele wymagają stworzenia efektywnego zaplecza badawczego, które będzie pracowało nad najbardziej potrzebnymi gospodarce i społeczeństwu technologiami
- Sieci Badawczej Łukasiewicz skupiać będzie kluczowe instytuty technologiczne o uznanym na arenie krajowej i międzynarodowej potencjale.

Krytyka ustawy zademonstrowana w debacie nie była nadmiernie rozbudowana. Załączamy fragmenty kilku wypowiedzi:

Krystian Jarubas. Rada zwraca uwagę, że projekt nie określa jednoznacznie sposobu, w jaki prezes Centrum Łukasiewicz miałby wskazywać instytuty do współpracy w czasie realizacji zadań. Rada kwestionuje także zapis dotyczący pełnej odpowiedzialności dyrektora instytutu włączonego do sieci za zrealizowanie rocznego planu działalności i planu finansowego. Krytycznie odnosi się także do kwestii zatwierdzania tych planów przez prezesa Centrum Łukasiewicz, który ma jednocześnie kompetencje do zmiany tych dokumentów. Tu pojawia się niekonsekwencja, bo w ustawie jest także zapis, że instytuty zachowują osobowość prawną.

... nie jest jasne, dlaczego do Sieci ma być włączone akurat 38 instytutów badawczych.

Włodzimierz Nykiel. Słowo „sieć” wskazywałoby, że jest to typ organizacji o takim sieciowym kształcie, tymczasem unormowania projektu wskazują na wyraźnie hierarchiczny układ. W sieci badawczej, która ma być organizmem silnie scentralizowanym, dominuje czynnik urzędniczy. Prezesa powołuje minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Nie jest wymagany tryb konkursowy. Wymagania, jakie ma spełniać prezes, nie są wygórowane. W zasadzie minister może odwołać prezesa, kiedy mu się podoba.

Proponujemy m.in. wykreślenie celu, którym ma być kształtowanie społecznej świadomości na temat zaawansowanych technologii. Już niech się zajmują badaniami w tej sieci. Ponadto proponujemy, by prezes wyłaniany był w drodze konkursu, posiadał stopień naukowy doktora habilitowanego i miał większe doświadczenie zawodowe w sektorze publicznym i na stanowiskach kierowniczych, niż to jest przewidziane w obecnym ujęciu projektu.

Józef Brynkus. Przede wszystkim należy wskazać, że ustawa centralnie wpisuje do Sieci Łukasiewicz instytuty, które nie wyraziły na to zgody.

Kolejna kwestia to ewidentna sprzeczność zadań i roli Centrum Łukasiewicz z ideą Sieci Badawczej Łukasiewicz. Ustawa nakłada na centrum duże obowiązki sprawozdawczo-biurokratyczne, które będą kosztowne – biurokracja jeszcze bardziej będzie pożerała środki budżetowe przeznaczone na badania – i będą powielaty i tak już nadmiernie rozbudowaną sprawozdawczość administracyjno-finansową, którą instytuty badawcze realizują na rzecz wielu podmiotów: ministerstw, jednostek centralnych oraz jednostek kontrolnych. Zdecydowanie za szerokie są kompetencje centrum i jego prezesa. W dobie konkurencyjnej gospodarki w ustawie zaproponowano drastyczną centralizację władzy i decyzyjności, np. w odniesieniu do powoływania dyrektorów instytutów i w zakresie połączenia, podziału czy likwidacji instytutów podległych prezesowi i centrum

Definiując zadania i obszary działalności instytutów, dość drastycznie ograniczono możliwości prowadzenia przez nie działalności gospodarczej. Dotyczą one przynajmniej trzech kwestii: kryteriów powoływania zastępcy dyrektora instytutu do spraw badawczych, zasad ewaluacji działalności naukowej instytutów sieci badawczej, utrzymania uprawnień do nadawania stopni naukowych na tych samych zasadach co w instytutach badawczych, sprecyzowanych w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Jerzy Maystrowicz. Pytanie jest takie, czy rzeczywiście te 38 instytutów, które mają wejść do sieci, to są te, które powinny się tam znaleźć. Co z tymi, które nie znajdują się w sieci?

To, że państwo rezygnujecie z konkursów na stanowiska, które są istotne z punktu widzenia nie tylko nauki, ale i gospodarki, i w ogóle funkcjonowania państwa, to myśmy już do tego się przyzwyczaili.

Joanna Schmidt. Przede wszystkim instytucje te zwracają uwagę na wątpliwości, czy przepisy projektowanej ustawy mogą zagwarantować realizację misji sieci badawczej i zapewnić jej skuteczne funkcjonowanie i zarządza-

nie. Funkcjonowanie sieci powinno być oparte na sprawdzonych modelach zarządzania tego typu przedsięwzięciami, a istnieje ryzyko, że w tym przypadku nie będzie efektu synergii.

Z drugiej strony jest bardzo wysoka ranga członków rady, co nie ma znowu odzwierciedlenia w zadaniach rady, bo możemy uznać, że mają one wyłącznie charakter formalno-biurokratyczny, jako że mówimy o zatwierdzaniu planów, opiniowaniu instytutów, zgody na spółki, łączenia instytutów. Nadzór nad siecią powinien sprawować minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw nauki. Kolejna kwestia, która jest podnoszona, to jest przerost zatrudnienia. Podana jest liczba ok. 100 osób i trudno oczekiwać, aby taka jednostka prowadziła dobrze działania zarówno koordynacyjne, jak i badawcze, dotyczące również komercjalizacji.

To są uwagi KRASP-u. Do tego odnosi się pytanie, w jaki sposób będzie przeprowadzana dystrybucja korzyści wynikających z komercjalizacji, bo zakładam, że będzie taka możliwość. To znaczy, będą takie sytuacje, kiedy poszczególne instytuty będą podejmować współpracę, będą przeprowadzać badania, a podział korzyści wynikający z komercjalizacji będzie należał do całej Sieci Łukasiewicz.

Debatę zakończyło wystąpienie **Sekretarza Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Piotra Dardzińskiego**, w którym odniósł się do podnoszonych problemów i stawianych pytań:

Kryterium włączenia instytutu do Sieci Badawczej Łukasiewicz była decyzja ministra nadzorującego instytut.

Sieć jest, jak pytała pani poseł Michałek, otwarta. Będzie można do niej przystępować¹. Decyzja za każdym razem będzie należała, tak jak konsekwentnie od początku, do właściwego ministra nadzorującego właściwy instytut. Jest też zasadą Sieci kooperacja z podmiotami zewnętrznymi. Jak Państwo zwrócili uwagę, mamy specjalny przepis, który mówi o możliwości nawiązywania partnerstw, co szczególnie ważne, z uczelniami, dlatego że to odpowiada na problem, który był przez Państwa zgłaszany, problem stopni i tytułów naukowych.

Centrum Sieci Badawczej Łukasiewicz jest państwową osobą prawną, a instytuty badawcze Sieci Łukasiewicz posiadają własną osobowość prawną, nie państwową. To wynika z faktu, że w większości budżet Centrum będzie budżetem publicznym, bo samo Centrum nie będzie się zajmowało bezpośrednio komercjalizacją. I nawiązuję tutaj do problemu dystrybucji. Centrum nie ma jak gdyby pracować na swój koszt, Centrum ma pracować na koszt instytutów, czyli ma być taką klasyczną instytucją wspierającą.

Natomiast co do tego, jak będzie wyglądała struktura dystrybucji środków, czyli nasz algorytm wewnętrzny, to będzie przedmiotem negocjacji i rozmów wszystkich dyrektorów. Czyli dyrektorzy kolegielni razem z przyszłym prezesem Sieci Badawczej Łukasiewicz ustalą, w jaki sposób środki będą dystrybuowane w sieci, przy czym proszę zwrócić uwagę, że te środki będą składały się z kilku poziomów. Poziom pierwszy to jest ta dotacja, którą dzisiaj instytuty dostają i ona już jest wypłacana, czyli ten podstawowy budżet, który jest budżetem każdego instytutu. Są też środki, które będą przeznaczane na projekty specjalne realizowane w ramach Sieci. I jeszcze będą budżety na zadania celowe, które będą budowane w konsorcjach. Za każdym razem decyzja będzie decyzją kolegielną, a zarządzał procesem dochodzenia do zgody, tę dyskusję moderował, będzie prezes.

***

Z dniem 1 kwietnia br. Sieć Badawcza Łukasiewicz rozpoczyna swą działalność

Sieć Badawcza Łukasiewicz to: Centrum Łukasiewicz i instytuty badawcze. Na starcie, zgodnie z ustawą do Sieci Badawczej powołano następujące instytuty:

- 1) COBRO – Instytut Badawczy Opakowań w Warszawie,
- 2) Instytut Biopolimerów i Włókien Chemicznych w Łodzi,
- 3) Instytut Biotechnologii i Antybiotyków w Warszawie,
- 4) Instytut Ceramiki i Materiałów Budowlanych w Warszawie,
- 5) Instytut Chemii Przemysłowej imienia Profesora Ignacego Mościckiego w Warszawie,
- 6) Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „Blachownia” w Kędzierzynie-Koźlu,
- 7) Instytut Elektrotechniki w Warszawie,
- 8) Instytut Farmaceutyczny w Warszawie,
- 9) Instytut Inżynierii Materiałów Polimerowych i Barwników w Toruniu,
- 10) Instytut Logistyki i Magazynowania w Poznaniu,

---

¹ *Od Red. Chyba Pan Minister miał na myśli słowo: aplikować.*

- 11) Instytut Lotnictwa w Warszawie,
  - 12) Instytut Mechaniki Precyzyjnej w Warszawie,
  - 13) Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego w Warszawie,
  - 14) Instytut Metali Nieżelaznych w Gliwicach,
  - 15) Instytut Metalurgii Żelaza im. Stanisława Staszica w Gliwicach,
  - 16) Instytut Napędów i Maszyn Elektrycznych KOMEL w Katowicach,
  - 17) Instytut Nowych Syntez Chemicznych w Puławach,
  - 18) Instytut Obróbki Plastycznej w Poznaniu,
  - 19) Instytut Odlewnictwa w Krakowie,
  - 20) Instytut Optyki Stosowanej imienia prof. Maksymiliana Pluty w Warszawie,
  - 21) Instytut Organizacji i Zarządzania w Przemśle „ORGMASZ” w Warszawie,
  - 22) Instytut Pojazdów Szynowych „TABOR” w Poznaniu,
  - 23) Instytut Przemysłu Organicznego w Warszawie,
  - 24) Instytut Przemysłu Skórzanego w Łodzi,
  - 25) Instytut Spawalnictwa w Gliwicach,
  - 26) Instytut Technik Innowacyjnych EMAG w Katowicach,
  - 27) Instytut Techniki i Aparatury Medycznej ITAM w Zabrze,
  - 28) Instytut Technologii Drewna w Poznaniu,
  - 29) Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy w Radomiu,
  - 30) Instytut Technologii Elektronowej w Warszawie,
  - 31) Instytut Technologii Materiałów Elektronicznych w Warszawie,
  - 32) Instytut Tele- i Radiotechniczny w Warszawie,
  - 33) Instytut Włókiennictwa w Łodzi,
  - 34) Instytut Zaawansowanych Technologii Wytwarzania w Krakowie,
  - 35) Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów PIAP w Warszawie,
  - 36) Przemysłowy Instytut Maszyn Rolniczych w Poznaniu,
  - 37) Przemysłowy Instytut Motoryzacji w Warszawie
- oraz 38) Spółka PORT Polski Ośrodek Rozwoju Technologii spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we Wrocławiu z dniem wejścia w życie ustawy, bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego, staje się instytutem Sieci działającym pod nazwą Sieć Badawcza Łukasiewicz – PORT Polski Ośrodek Rozwoju Technologii.

Piotr_Dardziński

Fot. https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/90/Piotr_Dardziński.JPG

Także z dniem 1 kwietnia 2019 r. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego Jarosław Gowin powołał **Piotra Dardzińskiego** na stanowisko **prezesa Sieci Badawczej Łukasiewicz**. Dr Piotr Dardziński od 2015 roku wchodził w skład kierownictwa MNiSW, a od lipca ubiegłego roku w randze sekretarza stanu. Był jedną z głównych osób pilotujących projekt ustawy o tworzeniu sieci instytutów. Niewątpliwie nowe powierzone mu zadania jest ambitne, ale niezmiernie trudne i ryzykowne, zresztą z różnych powodów. Niezależnie od krytyki zgłaszanej w okresie debaty nad ustawą, teraz chyba wszyscy życzą Panu Prezesowi sukcesów w kierowaniu Siecią Badawczą.

Nie chcę być małosłowny, ale nie bardzo wiem, dlaczego nazwa tego kierowniczego stanowiska „prezes Sieci Badawczej Łukasiewicz” nie została ani razu użyta w tekście ustawy. Dodam, że nadanie tej nazwy prezesowi Centrum uważam za słuszne.

Na podstawie transmisji z obrad Sejmu i stenogramu oraz informacji ze strony MNiSW przygotował Janusz Sobieszkański

ZE STRONY MINISTERSTWA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Informacja o ustawie z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz

Celem ustawy jest utworzenie Sieci Badawczej Łukasiewicz, zwanej dalej „Siecią”. Jak wskazano w uzasadnieniu do projektu ustawy, Sieć zapewni bardziej efektywną współpracę instytutów badawczych, które wejdą w jej skład, m.in. dzięki ujednoczeniu mechanizmów zarządzania finansami, zasobami ludzkimi, nieruchomościami oraz prawami własności intelektualnej, a także umożliwi efektywny nadzór nad działalnością zintegrowanych w niej instytutów.

Ustawa stanowi, że Sieć utworzą Centrum Łukasiewicz oraz instytuty działające w ramach Sieci. Głównym celem działalności Sieci będzie prowadzenie prac badawczych kluczowych z punktu widzenia polityki kraju i komercjalizacja ich wyników. Dodatkowo Sieć będzie wspierać politykę gospodarczą państwa, w szczególności przez dokonywanie prognoz trendów i skutków zmian technologicznych, które mogą mieć silny wpływ na społeczeństwo i jego rozwój oraz analiz aktualnego stanu techniki na potrzeby polityk publicznych. Powstanie Sieci stanowi odpowiedź na potrzebę wsparcia administracji publicznej wysoko specjalistyczną wiedzą ekspercką, szczególnie w obszarach związanych z nowoczesnymi technologiami. Za planowanie i koordynację prac badawczych prowadzonych w instytutach będzie odpowiadać Centrum Łukasiewicz. Jednocześnie Centrum Łukasiewicz będzie również, tak samo jak instytuty, realizować projekty badawcze i komercjalizować ich wyniki.

Centrum Łukasiewicz będzie państwową osobą prawną. Jego siedzibą będzie miasto stołeczne Warszawa.

Głównymi zadaniami instytutów działających w ramach Sieci będzie realizacja projektów badawczych, w tym międzynarodowych, a także komercjalizacja wyników prac. Poza podstawową działalnością instytuty będą mogły również produkować unikatową aparaturę badawczą i unikatowe materiały, prowadzić działalność metrologiczną, normalizacyjną i certyfikacyjną, opracowywać prototypy nowych rozwiązań technologicznych, prowadzić kursy i szkolenia kadr dla gospodarki, a w razie potrzeby także inną działalność związaną z ich charakterem. Ważnym aspektem funkcjonowania instytutów będzie ich działalność na rzecz społeczeństwa, dlatego wśród zadań instytutów znalazła się również popularyzacja nauki i wiedzy o nowych technologiach.

Instytuty, które będą działać w ramach Sieci, zachowają odrębną osobowość prawną, będą działać we własnym imieniu i na własny rachunek.

Centrum Łukasiewicz i instytuty będą działały na podstawie statutów i regulaminów organizacyjnych. Statut Centrum Łukasiewicz zostanie nadany przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, w drodze rozporządzenia, natomiast statuty instytutów będą uchwały rady instytutów. Regulamin organizacyjny Centrum Łukasiewicz ustali jego Prezes, zaś regulaminy organizacyjne instytutów – dyrektorzy, po zasięgnięciu opinii rad instytutów. Zarówno statuty, jak i regulaminy organizacyjne instytutów będzie zatwierdzał Prezes Centrum Łukasiewicz.

Poza rocznymi planami działalności Centrum Łukasiewicz i instytutów, będzie również opracowywany wspólny plan działalności dla całej Sieci, a także strategie na okres 4 i 10 lat. Strategie będzie przygotowywać Prezes Centrum Łukasiewicz, korzystając ze wsparcia Kolegium Doradców, a zatwierdzać – Rada Centrum Łukasiewicz.

Organami Centrum Łukasiewicz będą Prezes i Rada Centrum Łukasiewicz. Prezesa Centrum Łukasiewicz będzie powoływał, na okres 5 lat, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Prezes Centrum Łukasiewicz będzie działał przy wsparciu Wiceprezesów (maksymalnie 4), których, na jego wniosek, będzie powoływał, na okres 5 lat, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Ustawa przewiduje, że z Prezesem i Wiceprezesami Centrum Łukasiewicz będą zawierane umowy o zarządzenie Siecią. Będą one określać m. in. kryteria oceny ich pracy i warunki wynagradzania w oparciu o przepisy ustawy z dnia 3 marca 2000 r.

o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi. Ustawa określa również wymagania dla kandydatów na Prezesa i Wiceprezesów Centrum Łukasiewicz. Poza wymaganiami, które zazwyczaj pojawiają się w przypadku kandydatów na stanowiska kierownicze takich jak korzystanie z pełni praw publicznych czy niekaralność, Prezes i Wiceprezesi Centrum Łukasiewicz będą musieli wykazać się znajomością języka angielskiego, również specjalistycznego w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych, oraz doświadczeniem w sektorze publicznym, gospodarczym lub finansowym.

Przy Prezesie Centrum Łukasiewicz zostanie powołane Kolegium Doradców, będące gremium o charakterze opiniodawczo-doradczym. Kolejnym organem Centrum Łukasiewicz będzie Rada Centrum Łukasiewicz. Do najważniejszych zadań Rady będzie należało programowanie prac Sieci, a także wyrażanie zgody na tworzenie przez Centrum Łukasiewicz spółek kapitałowych. Poza tym, Rada będzie posiadać szereg kompetencji związanych z zatwierdzaniem i opiniowaniem dokumentów przygotowanych przez Prezesa Centrum Łukasiewicz.

Organami instytutu będą dyrektor i rada instytutu Sieci. Dyrektora będzie powoływał Prezes Centrum Łukasiewicz na okres 5 lat. Z dyrektorem oraz zastępcami dyrektora będą zawierane, analogicznie jak w przypadku Prezesa i Wiceprezesów Centrum Łukasiewicz, umowy o zarządzanie instytutem. Dyrektor instytutu będzie przede wszystkim kierował działalnością instytutu i reprezentował go na zewnątrz. Rada instytutu natomiast będzie uchwalać statut instytutu, określać perspektywiczne kierunki rozwoju instytutu, a także wyrażać opinie na temat najważniejszych dokumentów, na podstawie których będzie działał instytut.

Centrum Łukasiewicz i instytuty będą mogły prowadzić, obok działalności niegospodarczej w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych, także działalność gospodarczą pod warunkiem, że działalność ta będzie wyodrębniona pod względem finansowym i rachunkowym z działalności o charakterze niegospodarczym i nie będzie w żadnej formie finansowana ze środków pochodzących z budżetu państwa. Dochód osiągany z jej prowadzenia powinien być przeznaczany wyłącznie na działalność podstawową Centrum Łukasiewicz albo instytutu.

Centrum Łukasiewicz i instytuty będą mogły tworzyć spółki kapitałowe, a także obejmować lub nabywać akcje lub udziały w takich spółkach.

Nadzór na działalnością Centrum Łukasiewicz będzie sprawował minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Działalność instytutów będzie natomiast nadzorowana przez Prezesa Centrum Łukasiewicz.

Działalność Sieci podlegała będzie dokonywanej przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki ewaluacji, która pozwoli ocenić wpływ działalności Sieci na rozwój nauki, innowacyjności i gospodarki. Aby zapewnić właściwy poziom oceny, do przeprowadzenia ewaluacji minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki będzie powoływał ekspertów spośród przedstawicieli środowisk naukowych i gospodarczych, w tym ekspertów zagranicznych.

Ustawa zawiera także przepisy dotyczące reorganizacji Sieci, w tym tworzenia, łączenia, podziału i likwidacji instytutów.

Ustawa z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz w przepisach zmieniających dokonuje zmian w 27 ustawach.

Ustawa wejdzie w życie zasadniczo z dniem 1 kwietnia 2019 r. Część przepisów wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia (w szczególności przepisy nowelizujące ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz ustawę – przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, a także związane z nimi przepisy przejściowe i dostosowujące). Niektóre przepisy (w szczególności dotyczące wpisywania instytutów działających w ramach Sieci do Krajowego Rejestru Sądowego) wejdą w życie z dniem 1 kwietnia 2020 r.

W dniu 1 kwietnia Prezes Sieci Badawczej Łukasiewicz wystosował następujące pismo:

Warszawa, 1.04.2019 r.

Ignacy Łukasiewicz odkrywca, który zrewolucjonizował świat; przedsiębiorca, który z sukcesem skomercjalizował swój wynalazek; filantrop, który potrafił się dzielić i pomagać. Osiągnął sukces w nauce i biznesie. Zmienił świat kreując nowy sektor gospodarki.

Drodzy Pracownicy „Łukasiewicza”,

zapowiadany od tygodni projekt powołania Sieci Badawczej Łukasiewicz przybrał dzisiaj realny wymiar. Poniedziałek, 1 kwietnia 2019 r., otwiera nowy i ważny rozdział polskiej nauki. Siłą 38 instytutów badawczych pod wspólnym szyldem „Łukasiewicza” tworzymy od teraz trzecią największą sieć badawczą w Europie. Jako zespół „Łukasiewicza” musimy chcieć jeszcze bardziej dzielić się ze sobą naukową pasją i dokładać maksymalnych starań, aby wyniki naszej pracy przeobrażały się w małe, duże, a być może i międzynarodowe sukcesy polskich przedsiębiorców. Jestem przekonany, że od dzisiaj w każdym innowacyjnym produkcie sygnowanym hasłem: „Made in Poland” odnajdziecie część swoich pomysłów, koncepcji i badań.

Powołanie „Łukasiewicza” to zgłoszenie aspiracji do współdziałania z europejskimi i światowymi instytucjami. Stajemy się dzisiaj ważnym partnerem dla takich organizacji jak niemieckie Stowarzyszenie Fraunhofera, francuskie Carnot czy fińskie VTT. Nasza dotychczasowa współpraca międzynarodowa wchodzi właśnie na zupełnie nowy, globalny poziom wyzwania. Zyskujemy przy tym należyne nam prestiż oraz szanse na pozyskiwanie międzynarodowych grantów i partnerów gospodarczych.

Z dniem 1 kwietnia 2019 r. „Łukasiewicza” staje się także ważnym graczem rynkowym. Budując siłę marki „Łukasiewicza” budujemy równolegle naszą wspólną wiarygodność jako otwartego partnera handlowego dla biznesu i instytucji państwowych. Życzę każdemu z Nas, abyśmy w „Łukasiewiczu” wszystko co „ich” lub „nie nasze” z dniem dzisiejszym zastąpili słowem „Nasze”. Wspólnie i razem, siłami kadr naukowych i służb wsparcia, dokładajmy maksymalnych starań, aby w możliwie najbliższej przyszłości „Łukasiewicza” był pierwszym i naturalnym wyborem biznesu. Temu celowi służy Centrum Łukasiewicz powołane jako gwarant niezbędnego wsparcia i efektywnej koordynacji działań samodzielnych instytutów. Wierzę, że już wkrótce będziemy stanowili solidne ogniwo w łańcuchu wartości, efektem którego będzie innowacyjna i tym samym konkurencyjna gospodarka.

Dzisiaj w Warszawie z przedstawicielami Instytutów wymieniamy się wiedzą i doprecyzowujemy plany budowy „Łukasiewicza”. Jutro Premier Mateusz Morawiecki, Wicepremier Jarosław Gowin i Minister Jadwiga Emilewicz, wspólnie ogłoszą powstanie „Łukasiewicza”, symbolicznie dołączając do naszego interdyscyplinarnego spotkania. „Łukasiewicza”, choć jest bez wątpienia projektem międzyresortowym, w naszych umysłach i codzienności powinien funkcjonować przede wszystkim jako projekt o charakterze biznesowym łączącym świat nauki z potrzebami przedsiębiorców.

Szanowni Państwo,

przez najbliższe tygodnie będziemy intensywnie pracowali nad Strategią Rozwoju „Łukasiewicza”. Efekty wspólnych prac, w tym założenia Strategii, chcemy zaprezentować na jednym z najważniejszych wydarzeń poświęconych innowacyjnej gospodarce w Europie, czyli konferencji Impact '19 w Krakowie 21 i 22 maja 2019 r. Chcemy podczas tego wydarzenia spotkać się również z naszymi partnerami z europejskich sieci badawczych, a także omówić pierwsze wspólne projekty z przedsiębiorcami.

To bardzo ważne spotkania. O ich przebiegu, a także wszystkich kluczowych dla „Łukasiewicza” decyzjach i planach będę chciał porozmawiać z Państwem osobiście. Na tę okoliczność już teraz zapraszam na cykl wewnętrznych spotkań pracowniczych, nad harmonogramem których aktualnie pracujemy, a o których poinformujemy w odrębnej korespondencji.

Jeszcze raz witam Wszystkich w Naszym wspólnym projekcie „Łukasiewicza”. Wzorem Naszego Patrona – Ignacego Łukasiewicza – życzę Nam Wszystkim sukcesów w połączonym świecie nauki i biznesu.

Z poważaniem i do zobaczenia,

(-) Piotr Dardziński Prezes Zarządu

Jak oceniane będą jednostki naukowe?

Prezentujemy rozporządzenie ws. ewaluacji

Ewaluacja to serce Konstytucji dla Nauki. W wyniku reformy system oceny działalności naukowej został gruntownie zmieniony na korzyść naukowców. Trzy zmiany są jednak najbardziej kluczowe. Pierwsza z nich to ocena działalności naukowej w ramach dyscyplin (a nie wydziałów). Dzięki temu dokonania językoznawców będą porównywane tylko z dokonaniem innych językoznawców, a nie – np. z historykami. Druga z nich – to objęcie ewaluacją wszystkich pracowników naukowych – zatrudnionych na stanowiskach badawczych i badawczo-dydaktycznych (a nie tylko wybranych pracowników). Trzecia – to wprowadzenie limitu osiągnięć zgłaszanych do oceny. Zmiana ta pozwoli naukowcom skupić się na ambitnych badaniach, a nie produkcji publikacji. Za sprawą tych zasad ewaluacja będzie sprawiedliwsza i bardziej miarodajna. Będzie także motywowała uczelnie i instytuty do rozwoju. Na ostateczny kształt opublikowanego właśnie rozporządzenia ogromny wpływ miało środowisko akademickie. Wspólne prace nad dokumentem trwały od sierpnia ubiegłego roku. Dzisiaj prezentujemy ich efekty.

Dlaczego w ramach dyscyplin? Filozof będzie porównywany z innym filozofem

Wiele wydziałów na polskich uczelniach tworzy wielkie konglomeraty dyscyplin, które mają odmienną specyfikę, podejście badawcze, metodologię. Dotychczas ocena jakości działalności naukowej odbywała się w ramach jednostek organizacyjnych, czyli np. wydziałów. Prowadziło to do sytuacji, w której na ocenę parametryczną wydziału humanistyczno-społecznego pracowali np. przedstawiciele nauk o sztuce i politologii. Nowy model ewaluacji każdą z tych dyscyplin będzie traktował odrębnie. Dlaczego?

Ponieważ ewaluacja przeprowadzana będzie w obrębie dyscyplin w ramach uczelni. To kluczowe założenie nowego modelu oceny jakości działalności naukowej. Dzięki niemu potencjał naukowy uczelni zostanie wzmocniony – a przedstawiciele poszczególnych dyscyplin, którzy rozsiani są obecnie po różnych wydziałach tej samej uczelni, nie będą ze sobą rywalizować. Połączą siły.

Ewaluacja w dyscyplinach nie przeszkodzi w prowadzeniu badań interdyscyplinarnych. Zmiany w rozporządzeniu pozwolą na kwalifikowanie badań interdyscyplinarnych do wybranej przez naukowca dyscypliny.

Uczciwa ewaluacja – wszyscy pracownicy mają wpływ na wyniki ewaluacji

Poprzednio obowiązujący system umożliwiał sytuację, w której wydział osiągał wysoką ocenę parametryczną, mimo że tylko kilku pracowników publikowało wartościowe prace. Pozostali albo nie publikowali wcale, albo prowadzili badania na niskim poziomie. Uzyskana wysoka kategoria nie mówiła więc nic o poziomie całego wydziału (jednostki). Co najwyżej o poziomie tych kilku ewaluacyjnych prymusów. Teraz to się zmieni.

Do oceny brane będą pod uwagę osiągnięcia wszystkich pracowników prowadzących działalność naukową w ewaluowanej dyscyplinie, a także osiągnięcia uczestników szkół doktorskich. Pozwoli to obiektywnie ocenić poziom naukowy konkretnej dyscypliny w uczelni, a jednocześnie zachęci uczelnie i instytuty do prowadzenia zrównoważonej polityki kadrowej. Z ich punktu widzenia opłacalne będzie inwestowanie w większą liczbę badań u wielu pracowników. Ta zmiana pociąga z kolei za sobą kolejną – kluczową w nowym systemie ewaluacji.

Limit osiągnięć – 4 osiągnięcia na 4 lata

Nowy model ewaluacji wprowadza limit osiągnięć, jakie jeden pracownik może zgłosić do ewaluacji. Nie będzie trzeba już zgłaszać dziesiątek dokonań, a jedynie cztery najlepsze. Stare zasady sprawiały, że naukowcom bardziej opłacało się pisać wiele artykułów naukowych niewystarczającej jakości niż pracować nad kilkoma dobrymi, które mogłyby wnieść znaczący wkład do nauki. Wprowadzony mechanizm sprawi, że polscy naukowcy będą mogli skupić się na pracy nad wartościowymi projektami, a nie na pogoni za punktami. Limity publikacji będą odpowiednio zwiększane dla publikacji wieloautorskich. To zachęta do powstawania zespołów badawczych.

Ewaluacja jednostek i ocena okresowa nauczycieli akademickich

Ocena jednostki uzyskana w wyniku ewaluacji nie przełoży się wprost na ocenę okresową nauczyciela akademickiego. Ocenie okresowej (indywidualnej) podlegają wszyscy nauczyciele akademicki nie rzadziej niż raz na cztery lata. Szczegółowe kryteria tej oceny określi rektor – natomiast będą one dotyczyć nie tylko działalności naukowej,

ale i kształcenia czy działalności organizacyjnej. Władze uczelni dostosują zasady oceny okresowej do specyfiki uczelni.

Pakiet rozwiązań dla humanistów

W tworzeniu rozporządzenia w sprawie ewaluacji – podobnie zresztą jak reformy całego systemu szkolnictwa wyższego i nauki – brało udział środowisko akademickie. To właśnie podczas wspólnych prac pojawiła się potrzeba większego uwzględnienia specyfiki poszczególnych dziedzin nauki w kryteriach oceny. Dziedziny naukowe podzielono na cztery grupy:

- I grupa – nauki humanistyczne, społeczne i teologiczne,
- II grupa – nauki ścisłe, przyrodnicze, medyczne i o zdrowiu,
- III grupa – nauki inżynierskie, techniczne i rolnicze,
- IV grupa – dyscypliny artystyczne.

Wszystkie grupy nauk będą oceniane w ramach trzech podstawowych kryteriów – będą one jednak miały inną wagę w przypadku każdej z grup. To pozwoli na ocenę poszczególnych dyscyplin z uwzględnieniem specyfiki każdej z nich.

Poza tym zerwano wreszcie z dyskryminacją czasopism humanistycznych. Do tej pory artykuł naukowy filozofa czy historyka otrzymywał mniej punktów niż lekarza-naukowca. Dlaczego? Ponieważ czasopism humanistycznych z tej grupy nie zaliczano, co do zasady, do najwyższej punktowanej części wykazu – części A. Punktacja oparta w niej była na wskaźniku Journal Impact Factor, który co do zasady nie jest wyliczany dla czasopism humanistycznych. Teraz będzie inaczej. Socjolog i medyk otrzymają za pracę opublikowaną w prestiżowym czasopiśmie tyle samo punktów.

[Więcej informacji o korzyściach dla humanistyki można znaleźć w tym artykule.](#)

Ewaluacja przyjazna również dla uczelnianej administracji

W dotychczasowym modelu ewaluacyjnym osiągnięcia naukowe były przedstawiane przez wydziały (albo inne jednostki) raz na cztery lata w formie ankiety. Takie techniczne rozwiązanie znacznie obciążało pracowników administracji. Teraz dane o osiągnięciach będą wprowadzane do POL-onu – Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym na bieżąco, szybko i sprawnie.

[Rozporządzenie ws. ewaluacji – plik PDF](#)

[Rozporządzenie ws. ewaluacji – link do Dziennika Ustaw](#)

Ponad 916 mln na podwyżki dla pracowników uczelni. MNiSW rozdzieliło kolejne środki

12 marca 2019 <https://konstytucjadlanauki.gov.pl/>

Kolejne pieniądze trafią w najbliższych tygodniach do polskich uczelni. Środki – ponad 916 mln zł – będą musiały być przeznaczone na podwyżki wynagrodzeń dla pracowników. To – obok dodatkowych funduszy przyznanych pod koniec ubiegłego roku, a także obligacji skarbu państwa – kolejny zastrzyk pieniędzy dla szkół wyższych związany z wdrażaniem Konstytucji dla Nauki.

Pieniądze przyznane zostały z myślą o wzroście pensji pracowników szkół wyższych. Planowane podwyżki trzeba jednak odróżnić od podniesienia wynagrodzenia minimalnego dla nauczycieli akademickich, którzy mogą cieszyć się wyższymi zarobkami już od stycznia tego roku.

Dzięki wzrostowi płacy minimalnej wszyscy wykładowcy, lektorzy i asystenci zarabiają minimum 3205 zł (dotychczasowe wynagrodzenie minimalne w tej grupie stanowisk wynosiła 2375 zł). A adiunkci – co najmniej 4680 zł (dotychczasowe wynagrodzenie minimalne wynosiło 3820 zł). Ich pensje wzrosły o ponad 30 procent.

Podwyżki dla nauczycieli akademickich

KiDN KONSTYTUCJA
DLA NAUKI USTAWA 2.0

	Obecne wynagrodzenie minimalne	Projektowane wynagrodzenie minimalne	WZROST KWOTOWY	Wzrost procentowy	
PROFESOROWIE	PROFESOR ZWYCZAJNY	5 390 zł	6 410 zł (stawka)	1020 zł	18,9%
	PROFESOR NADZWYCZAJNY	4 605 zł ¹	5 320 zł (83% stawki)	715 zł	15,5%
ADIUNKCI	ADIUNKT	3 820 zł ²	4 680 zł (73% stawki)	860 zł	22,5%
ASYSTENCI I INNI	ASYSTENT	2 450 zł	3 205 zł (50% stawki)	755 zł	30,8%
	WYKŁADOWCA, LEKTOR, INSTRUKTOR	2 375 zł	3 205 zł (50% stawki)	830 zł	34,9%

podwyżki od 1 stycznia 2019

¹ Posiadający stopień naukowy doktora habilitowanego lub doktora albo stopień doktora habilitowanego sztuki lub doktora sztuki, profesor wizytujący posiadający stopień naukowy doktora habilitowanego lub doktora albo stopień doktora habilitowanego sztuki lub doktora sztuki. ² Posiadający stopień naukowy doktora albo stopień doktora sztuki.

Poziom wynagrodzenia minimalnego wykładowców określony został w Konstytucji dla Nauki. Natomiast o podziale środków z rezerwy na wynagrodzenia zdecydują autonomicznie same uczelnie.

Jak rozdzielono pieniądze?

W ustawie budżetowej na 2019 rok zabezpieczono środki na zwiększenie wynagrodzeń pracowników uczelni. Trafiają one do nich w postaci zwiększenia subwencji – szkoły wyższe otrzymają na podwyżki od kilkuset tysięcy do ponad 45 mln złotych.

Kwota, jaka zostanie przekazana, zależy od wysokości funduszu wynagrodzeń z 2017 roku. Tegoroczna subwencja zostanie bowiem zwiększona o 7 proc. w stosunku do kwoty funduszu danej uczelni sprzed dwóch lat. Środki przekazane szkołom wyższym uwzględniają kwoty wynagrodzeń brutto wraz z dodatkowymi kosztami pracy ponoszonymi przez pracodawcę.

Działalność twórcza w każdym aspekcie pracy nauczyciela akademickiego

Z punktu widzenia portfela wykładowców dobrą wiadomością jest również potwierdzenie przez Ministerstwo Finansów słuszności interpretacji MNiSW dotyczącej stosowania podwyższonych kosztów uzyskania przychodu. Wynika z niej, że każdy rodzaj aktywności zawodowej nauczycieli akademickich jest związany z pracą twórczą (w rozumieniu ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych). Pracownik akademicki – przygotowując materiały do zajęć dydaktycznych, sylabusy, wykłady, artykuły naukowe lub monografie – wykonuje działalność twórczą o indywidualnym charakterze. A zatem całość wynagrodzenia nauczyciela akademickiego niezależnie od rodzaju uczelni, w której pracuje, może być objęta podwyższonymi kosztami uzyskania przychodów.

3 mld zł na inwestycje

Konstytucja dla Nauki gwarantuje nie tylko środki na wzrost płac. Dzięki reformie uczelnie publiczne otrzymają dodatkowo 3 mld zł w obligacjach Skarbu Państwa. Ten znaczący zastrzyk finansowy uczelnie mogą przeznaczyć na inwestycje lub na spłatę kredytów zaciągniętych na te inwestycje.

ZE STRONY KOMISJI KRAJOWEJ NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

Niezależny Samorządny Związek Zawodowy

Gdańsk, 1 kwietnia 2019 r.

Przewodniczący Komisji Krajowej

Piotr Duda

80-855 Gdańsk, ul. Włóky Piastowskie 24
tel. +48 58 308 44 80 fax +48 58 308 42 19
kkszz@solidarnosc.org.pl

Koleżanki i Koledzy!

**Członkowie Niezależnego Samorządnego
Związku Zawodowego „Solidarność”!**

Przez ostatnie lata wielokrotnie podkreślaliśmy, że dzięki narzędziom politycznym „Solidarność” zrealizowała wiele ważnych postulatów pracowniczych i społecznych.

Przywrócenie wieku emerytalnego, ograniczenie handlu w niedziele, likwidacja syndromu pierwszej dniówki, ustalenie minimalnej stawki godzinowej, znaczący wzrost płacy minimalnej, lepsze prawa dla zatrudnionych na czas określony, dłuższe okresy odwoławcze w sądzie pracy, płaca minimalna pracowników medycznych, klauzule społeczne w zamówieniach publicznych, wyłączenie dodatków nocnych z płacy minimalnej, odmrożenie płac w budżetówce, częściowe odmrożenie wskaźnika naliczania funduszu socjalnego, lepsze warunki pracy dla pracowników tymczasowych, w tym ochrona kobiet w ciąży, to tylko niektóre z sukcesów naszego Związku, które narzędziami politycznymi osiągnęliśmy w ostatnich 3. latach.

Niestety od wielu miesięcy ta sytuacja diametralnie się zmieniła. Rząd Zjednoczonej Prawicy nie tylko nie prowadzi dialogu, ale pod presją protestów różnych grup zawodowych przestał realizować swój wyborczy program. W tym szczególnie w zakresie wzrostu wynagrodzeń dla pracowników budżetówki, braku kryterium stażowego uprawniającego do przejścia na emeryturę bez względu na wiek, odmrożenia kwoty bazowej naliczania zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, niewliczania do płacy minimalnej dodatku stażowego oraz systemowych regulacji cen energii i wsparcia dla przedsiębiorstw energochłonnych.

Za sprawą rządu skończył się w Polsce czas negocjacji i dialogu, zaczął czas protestów. Pierwszy z nich odbędzie się już 4 kwietnia o godz. 15.00 przed urzędami wojewódzkimi w całej Polsce. Nie tylko związkowcy, ale też wszyscy pracownicy, których dotyczą zgłaszane przez Solidarność postulaty, będą mogli podjąć walkę o swoje prawa.

Apeluję o czynny i liczny udział. Tylko w taki sposób możemy zmusić rząd, aby powrócił do konstruktywnego dialogu i realizacji swoich wyborczych deklaracji.

"S" podpisała porozumienie!

Podniesienie pensum nie jest częścią porozumienia!

<http://www.solidarnosc.org.pl/aktualnosci/wiadomosci/kraj/item/18555-s-podpisala-porozumienie-z-rzadem-podniesienie-pensum-nie-jest-czescia-porozumienia>

- Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania podpisała porozumienie z rządem, które realizuje nasze cztery postulaty, a dodatkowo minimum 300 pln za wychowawstwo, dodatkowe godziny dla dyrektorów w celu likwidacji godzin karcianych i zmniejszenie biurokracji. Chcę podkreślić, że żadne dodatki nie zostały w związku z tym zlikwidowane - mówił Ryszard Proksa, szef KSOiW „Solidarność”.

W porozumieniu z oświatową "Solidarnością" rząd zadeklarował podwyżki dla nauczycieli o 9,6 proc. od września 2019 r. Rządowe propozycje dla nauczycieli to w sumie prawie 15 proc. podwyżki w 2019 r. - 9,6 proc. podwyżki we wrześniu plus wypłacona już 5-procentowa podwyżka od stycznia, skrócenie stażu, ustalenie kwoty dodatku za wychowawstwo na poziomie nie mniejszym niż 300 zł, zmiana w systemie oceniania nauczycieli i zmniejszenie biurokracji.

Ze strony "Solidarności" podpis złożyli: przewodniczący Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ "Solidarność" Ryszard Proksa oraz Zbigniew Świerczek, Przemysław Święs, Agata Łyko i Jolanta Zawistowicz. W rozmowach, jako obserwator ze strony pracodawców, uczestniczył wiceprezes Bussines Centre Club Wojciech Warski.

Porozumienie ze strony rządowej podpisali: wicepremier Beata Szydło, minister rodziny Elżbieta Rafalska, minister edukacji Anna Zalewska, szef kancelarii premiera Michał Dworczyk i wiceminister finansów Tomasz Robaczyński.

W przyjętym w niedzielę porozumieniu rządu z "Solidarnością" zapisano dodatkowe świadczenie dla młodych nauczycieli "na start" - 1000 zł i minimalną kwotę dodatku za wychowawstwo w wysokości 300 zł. Dokument zakłada, że minimalna kwota dodatku do wynagrodzenia zasadniczego dla wychowawców klas zostanie zagwarantowana, ale samorządy będą mogły podwyższyć ten dodatek.

Zwiększy się też liczba godzin do dyspozycji dyrektora w celu zapewnienia nauczycielom wynagrodzenia za prowadzenie zajęć rozwijających zainteresowania uczniów. Porozumienie "S" z rządem zakłada, że na ten cel - po likwidacji tzw. godzin karcianych - do szkół trafi w 2019 r. 57 mln zł, a w okresie 10 lat około 1,9 mld zł.

Porozumienie zakłada też powrót do oceny pracy nauczyciela stażysty sprzed września 2018 r. z uwzględnieniem opinii rady rodziców. Ma to oznaczać zmniejszenie uciążliwości i skrócenie ścieżek awansu zawodowego, m.in. skrócenie stażu nauczyciela stażysty do dziewięciu miesięcy, skrócenie dla nauczycieli kontraktowego obowiązkowego okresu przepracowania przed rozpoczęciem stażu na kolejny stopień awansu - do dwóch lat, a dla nauczycieli mianowanych - do roku.

Dokument przewiduje też zmniejszenie biurokratycznych wymogów podczas ścieżki awansu, m.in. zrezygnowanie z obowiązku załączania kilku zaświadczeń przez nauczyciela, który w okresie stażu zmieniał miejsce zatrudnienia lub był zatrudniony w kilku szkołach. Mniej zbiurokratyzowane mają być też indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne dla uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego oraz programów ewaluacji w szkołach, m.in. zniesienie obowiązku rozliczania się z godzinowej realizacji nowej podstawy programowej.

W porozumieniu znalazł się zapis, że zmiana systemu wynagradzania nauczycieli nastąpi w uzgodnieniu ze związkami zawodowymi do 2020 roku.

"Stanowczo dementujemy pogłoski, które publikowane są na portalach społecznościowych, że KSOiW NSZZ Solidarność zgodziła się na zwiększenie nauczycielom pensum oraz zabranie dodatków" - podkreśla w komunikacie Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ "Solidarność". Jak zaakcentowano, "nie ma i nie będzie zgody na takie propozycje rządu".

pm

.... będę mógł wyjść na ulice tego miasta, wyjść i popatrzeć ludziom w oczy.

Jan Olszewski stawał się osobą publiczną w okresie przełomu lat pięćdziesiątych, gdy jako dziennikarz „Po prostu” upominał się o rehabilitację żołnierzy AK. Potem w latach sześćdziesiątych był sumiennym obrońcą w procesach politycznych: Melchiora Wańkowicza (1964), Jacka Kuronia i Karola Modzelewskiego (1965), a po wydarzeniach marcowych w roku 1968 Janusza Szpotańskiego (1968), Adama Michnika i Jana Nepomucena Millera i studentów zatrzymanych w czasie demonstracji. Swą pomocą prawną służył bezinteresownie. Był pewnie jednym z nielicznych adwokatów, który z trudem wiązał koniec z końcem. Za obronę studentów został zawieszony na dwa lata w prawach wykonywania zawodu. Po odzyskaniu

tych uprawnień dalej występował jako obrońca w procesach politycznych. W połowie lat siedemdziesiątych angażował się w protest przeciwko zmianom w Konstytucji PRL. Chodziło o wprowadzeniu zapisu o nienaruszalności sojuszu ze Związkiem Radzieckim.

Był jednym z założycieli Polskiego Porozumienia Niepodległościowego. Współdziałał z KOR-em. Nie mogło go zabraknąć wtedy, gdy rodziła się „Solidarność”. To on we wrześniu 1980 roku, wraz z Karolem Modzelewskim, postulowali, by powstające niezależne związki zawodowe zjednoczyły się w jeden silny związek krajowy. Był jednym z autorów pierwszego statutu „Solidarność”. Był doradcą Krajowej Komisji Porozumiewawczej, a później Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”. Po ogłoszeniu stanu wojennego angażował się w różne formy pomocy aresztowanym i internowanym działaczom „Solidarność”. Był jednym z oskarżycieli pomocniczych w procesie po zamordowaniu ks. Jerzego Popiełuszki. Angażował się w działania i rozmowy prowadzące do przywrócenia normalności w naszym kraju.

W wolnej Polsce w wyborach parlamentarnych w 1991 r. został posłem na Sejm I kadencji z listy Porozumienia Obywatelskiego Centrum. W grudniu 1991 roku Sejm powierzył mu funkcję Prezesa Rady Ministrów. Kadencja powołanego przez niego rządu trwała bardzo krótko, ale był to rząd, który wreszcie reprezentował polską rację stanu. Dążył do zahamowania grabieżczej prywatyzacji majątku narodowego. Następowala poprawa sytuacji gospodarczej. Był inicjatorem dążenia Polski do przystąpienia do NATO. W ostatniej chwili zatrzymał próbę trwałego podporządkowania naszego państwa Rosji. Chodziło o przekształcenie byłych baz radzieckich w Polsce w eksterytorialne polsko-rosyjskie spółki joint venture. Był zwolennikiem przeprowadzenia lustracji i dekomunizacji. Poinformowanie Sejmu o tzw. liście Macierewicza przyspieszyło odwołanie go ze stanowiska premiera. Prezydent Lech Wałęsa wystąpił z wnioskiem o jego odwołanie. W nocy z 4 na 5 maja 1992 roku za przyjęciem wniosku o votum nieufności głosowało 273 posłów (z Unii Demokratycznej, Kongresu Liberalno-Demokratycznego, Polskiego Programu Gospodarczego, Sojuszu Lewicy Demokratycznej, Konfederacji Polski Niepodległej i PSL), przeciwko 119 (z Porozumienia Centrum, "Solidarność", Zjednoczenia Chrześcijańsko – Narodowego i Porozumienia Ludowego). Kończąc tej dramatycznej nocy swoje wystąpienie w Sejmie powiedział: „...będę mógł wyjść na ulicę tego miasta, wyjść i popatrzeć ludziom w oczy”.

Po roku 1992 dalej uczestniczył aktywnie w życiu politycznym. W 1995 r. kandydował w wyborach na prezydenta RP. Z poparciem ponad milion dwieście tysięcy głosów znalazł się na czwartym miejscu. Po tych wyborach założył nową partię Ruch Odbudowy Polski. Przez dwie kadencje był posłem. Od roku 2011 ze względu na stan zdrowia przestał publicznie występować.

Przez całe swoje życie w swym działaniu łączył wrażliwość społeczną z dbałością o los Polski.

Cześć Twojej pamięci, Panie Premierze

Redakcja „Wiadomości KSN”

Ewa Kubica (21.04.1950-26.01.2019)

Wspomnienie

W dniu 30 stycznia 2019r. na cmentarzu Centralnym w Gliwicach pożegnaliśmy śp. Koleżankę Ewę Kubicę z NSZZ Solidarność Politechniki Śląskiej.

Ewa Kubica na wernisażu wystawy pt. *Kapliczki wiejskie. Opowieść o cystersach i o Śląsku. Zamek Piastowski w Raciborz, 10.01.2015*

Architekt, urbanistka i wieloletni wykładowczyni na Wydziale Architektury Politechniki Śląskiej, wręcz uwielbiana przez studentów. Zawodowo zajmowała się przestrzenią wsi i małych miast. Autorka wielu publikacji, z których takie jak *Kapliczki wiejskie. Opowieść o cystersach i o Śląsku*, wyd. w 2014r. oraz *W dolinie Żylicy. Ze studiów nad architekturą drewnianą Beskidu Śląskiego* (wyd. w r. 2018) są świadectwem jej zainteresowań badawczych i wielkiej miłości do Śląska. Jak mało kto rozumiała Ślązaków i ich odmienność w Polsce, spowodowaną tym, że przez 700 lat żyli poza Polską: najpierw w królestwie czeskim, potem w cesarstwie Habsburgów, a na koniec przez dwa stulecia w represyjnym państwie pruskim. Z jej prac wyłania się obraz Ślązaków, którzy byli czymś na kształt Polonii zanim tę właśnie Polonię zdefiniowano, a przy tym mieszkańcami II kategorii swoich ojczystych ziem śląskich. Rozumiała też wielką cywilizacyjną misję i rolę Kościoła Katolickiego na Śląsku, w tym Zakonu Cystersów, dzięki czemu Śląsk potrafił zachować swoją polskość przez wieki.

Urodziła się w Gliwicach, ale jej rodzina – mama, babcia i dziadek, to uciekinierzy z ogarniętego wojną Wołynia. W 1980r. zakładała NSZZ „Solidarność” na Politechnice Śląskiej i jako wiceprzewodnicząca komitetu założycielskiego pojechała do Huty KATOWICE, by w tamtejszym MKZ rejestrować swoją organizację uczelnianą. Charakterystyczne są jej wspomnienia z tego spotkania w dniu 2 października 1980r. u Kolegi Andrzeja Rozpłochowskiego, u którego kłębił się wtedy tłum podobnych założycieli chcących zarejestrować swoje, czasami już wielotysięczne organizacje – Ślązaków, Zagłębiaków i ludzi z całej Polski, którzy przyjechali do naszego regionu za pracą.

W stanie wojennym internowana jeszcze przed jego formalnym wprowadzeniem, bo 12.12.1981r. wieczorem. Przed wywiezieniem do zakładu karnego w Zabrze-Zaborzu zdążyła jedynie gdzieś po sąsiedzku ulokować swoją małą córkę. Potem był areszt śledczy w Sosnowcu-Radosze i kolejny obóz dla internowanych w DarłóWKu. Zwolniona z internowania 08.03.1982r., w Dzień Kobiet, jakby ówczesna władza PRL chciała pokazać, jaka jest „dobra” dla pań. Nie od razu mogła wrócić do pracy na Politechnice. O powrocie na etat naukowo-dydaktyczny nie było mowy, musiała przejść na wiele lat na etacie technicznym, co w dużej mierze zaważyło na zatrzymaniu jej dalszej kariery naukowej.

Od roku 1989, jak wielu członków NSZZ „Solidarność” żyła sprawami publicznymi. Zaliczyła etap „samorządowy” w swoim życiu, w latach 1991-93 była wiceprezydentem Gliwic, natomiast w latach 1998-2003 - głównym specjalistką w Rządowym Centrum Studiów Strategicznych oraz w ministerstwach: gospodarki oraz pracy i polityki społecznej.

Jako blogerka Eska prowadziła w latach 2009-18 popularny blog polityczny na portalu Salonie24.pl. Jak pisze inna blogerka, Ligia Mercik, w okresie 9 lat ukazały się jej 1723 teksty (średnio co 2 dni), które miały 4,5 mln odston. Znana była jako osoba o wyjątkowym temperamencie, mająca jednakowoż zdroworozsądkowe podejście do ludzi i polityki.

Wypowiadając się w licznych kwestiach społecznych, publicznych i środowiskowych, co widziałem na wielu zebraniach „Solidarności” na Politechnice Śląskiej, na które ja byłem zapraszany, a ona uczestniczyła jako delegat, członek komisji rewizyjnej itp. Nie potrafiła z podobną energią zatroszczyć się o swoje sprawy. Jako ofiara represji stanu wojennego i okresu PRL, gdy donosiło na nią niemałe grono usłużnych informatorów, mogła ubiegać się o status osoby represjonowanej i należne jej z tego tytułu świadczenia wymienione w ustawie o działaczach opozycji oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych. Z tego co wiem, nie wystąpiła o nie. Po prostu uważała, że przystąpienie do „Solidarności” w 1980r. i późniejsze zaangażowanie w sprawy społeczne czy samorządowe było obowiązkiem naszego pokolenia: bo należało dać świadectwo prawdzie i zachować się jak trzeba.

Wieczny odpoczynek racz jej dać Panie...

Kazimierz A. SICIŃSKI, RSN Katowice

OPRACOWANIA NADESŁANE

Jak to jest z tym gazem CO₂ ??????

Obudzeni w nocy natychmiast recytujemy: jest to gaz cieplarniany, który jest najważniejszą przyczyną postępującego ocieplenia naszego globu, co grozi niewyobrażalną katastrofą. Winę za to ponoszą ludzie bez troski spalając węgiel i w ten sposób znacząco zwiększając udział dwutlenku węgla w naszej atmosferze. Wie o tym już cały cywilizowany świat, wsparty świadectwem naukowców i stara się globalnie temu przeciwdziałać. Jednak nie cały. Prezentowane są poglądy, że to nie tak. Warto je poznać. Poniżej zamieszczamy opracowanie naświetlające inaczej rolę i znaczenie CO₂. Red.

Słońce i Ziemia, jako doskonale zintegrowany ekosystem energetyczny

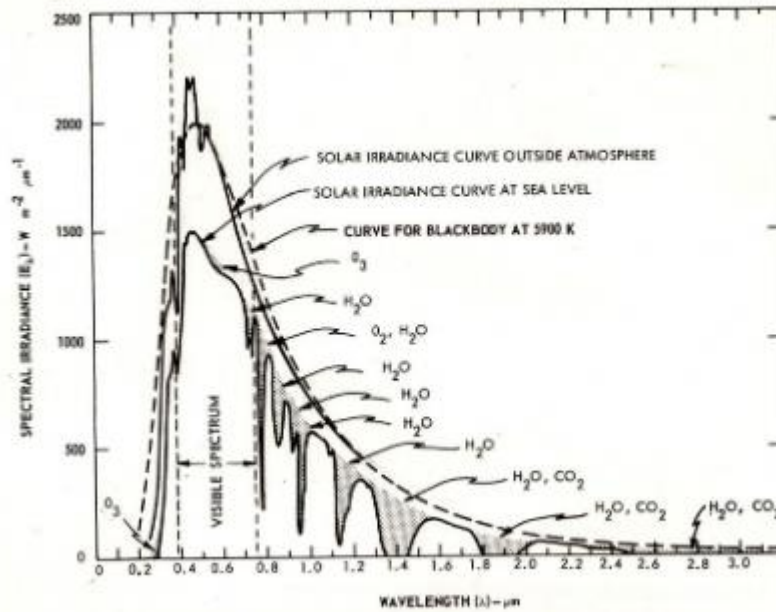
Część I

Dr inż. Edward Przybysz & mgr inż. Wiesław Klimek

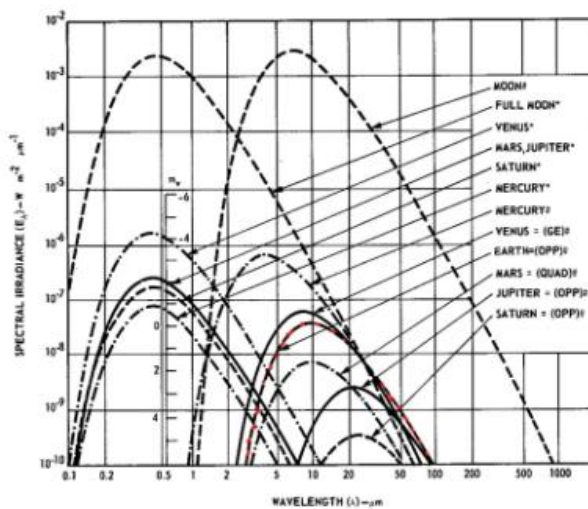
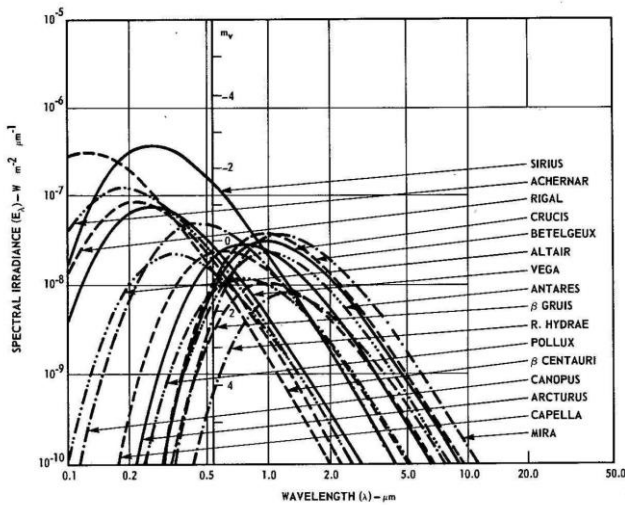
Słońce jest źródłem energii dla Ziemi, która jest geosystemem współzależności procesów zachodzących: w litosferze, hydrosferze, biosferze i atmosferze. Atmosfera jest obszarem transmisyjnym pomiędzy źródłem energii a ziemskim geosystemem. Dlatego w relacji Ziemi ze źródłem energii, najważniejszą rolę pełni powietrze atmosferyczne w formie dwustronnej zdolności transmisji energii. Skład ilościowy i jakościowy powietrza atmosferycznego (otoczki gazowej) decyduje o ilości energii docierającej do Ziemi i decyduje o ilości oddawanego ciepła w przestrzeń kosmiczną przez geosystem. Skład gazowy powietrza atmosferycznego powinien odpowiadać naturalnym potrzebom geosystemu i nie może być zanieczyszczony innymi gazami i pyłami szkodzącymi przyrodzie i człowiekowi.

Z geologii historycznej wiemy, iż w czasach, kiedy bardzo intensywnie rozkwitała roślinność na Ziemi (z większym rozmiarem niż obecnie), stężenie dwutlenku węgla w atmosferze było trzykrotnie większe od obecnego. Azot atmosferyczny oraz CO₂ pełnią funkcję termostatów obniżających stosownie temperaturę atmosfery. Dzięki swoim własnościom fizycznym chłodzą powietrze atmosferyczne. Pochłaniając energię, nie kumulują jej ani nie oddają do otaczającego powietrza atmosferycznego (jak to czynią rzeczywiste gazy cieplarniane), ale w całości emitują poprzez tzw. okno atmosferyczne poza atmosferę ziemską, w przestrzeń kosmiczną.

Własności fizyczne dwutlenku węgla – absorpcja energii i emisja energii przedstawiona na podstawie pomiarów rozkładu spektralnego.

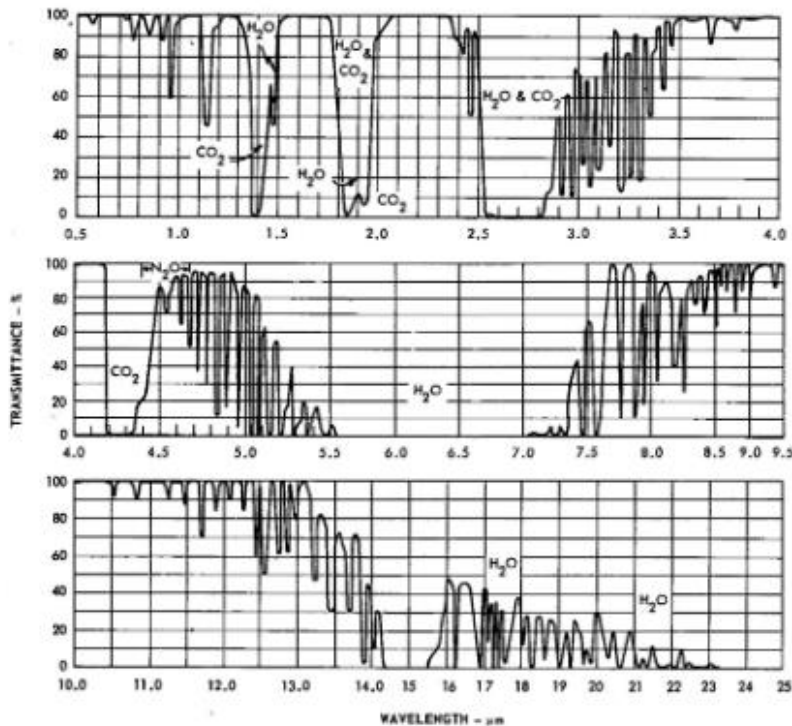
Rys. 1. Rozkład spektralny promieniowania słonecznego, z zaznaczonymi pasmami absorpcji składników gazowych atmosfery. (RCA Corp. (1984): Electro - Optics Handbook, Technical Series EOH -11, Printed in USA 74/8} Przedstawiony jest tu wykres energii na zewnątrz atmosfery i wykres energii docierającej do Ziemi, mierzony na poziomie morza.

Rys. 2. Rozkład spektralny promieniowania najjaśniejszych gwiazd, na zewnątrz atmosfery, jako dowód, że ich sumaryczna energia jest o dziewięć rzędów niższa i może nie być brana pod uwagę, a Słońce jest podstawowym źródłem energii docierającej do Ziemi.

Rys. 3. Wyliczony rozkład spektralny promieniowania planet. (Rys.2 i3 wg.: Ramsey, R.C. "Spectral Irradiance from Stars and Planets, above the Atmosphere from 0,1 to 100,0 Microns", APPLIED OPTICS, Vol. 1, No 4 July1962)

Widmowe promieniowanie powierzchni Ziemi odpowiada, prawie dokładnie, promieniowaniu ciała doskonale czarnego o temp. około 280° K., z maximum ok. 11- 12 μm, a więc w środku tzw. okna atmosferycznego, w którym nie występują pasma absorpcji energii gazów występujących w atmosferze. Stąd transfer energii może odbywać się bez zakłóceń.

Rys. 4. Transmisja atmosfery.

(Bailey, H.H. and Mundie, L.G. The effects of atmospheric scattering and absorption on the performance of optical sensors, Memorandum RM-5938-PR, Rand Corporation, Santa Monica, Ca 1969.)

Jak wynika z tego wykresu, w tzw. oknie atmosferycznym w paśmie 8,5 μm do 12,5 μm , nie występuje żadne pasmo absorpcyjne, umożliwiające tym samym pełne przekazywanie energii poza atmosferę.

Na podstawie powyższych analiz oraz spektralno-fluorescencyjnych pomiarów weryfikujących wyniki, że dwutlenek węgla nie jest gazem cieplarnianym.

CO₂ jako bardzo ważny składnik powietrza atmosferycznego jest naturalnym nawozem niezbędnym światu

roślinnemu. Prowadzone przez wiele lat badania potwierdziły, że na obszarach zielonych (w tym na terenach rolniczych) brakuje dwutlenku węgla. Intensywność rozwoju biosfery poprzez wzrost flory uzależniona jest od CO₂ w powietrzu, podstawowego czynnika hamującego (lub przyspieszającego) wzrost roślinności w procesie fotosyntezy. Do budowy każdej rośliny potrzebne jest ponad 55% pierwiastka C w przeliczeniu na suchą masę. Cała ta ilość budulcowego pierwiastka C pochodzi wyłącznie z dwutlenku węgla zawartego w powietrzu. Na terenach zielonych, szczególnie w okresie intensywnego wzrostu roślinności (w maju) oraz w dniach słonecznych w godzinach południowych przy dostatecznej wilgotności gleby, występuje deficyt dwutlenku węgla. W tym czasie na bieżąco uzupełniany jest przez faunę. W celu zwiększenia przyrostu objętościowego masy roślinnej wskazane jest zwiększenie ilości CO₂ w powietrzu. Dla przykładu, w celu zintensyfikowania upraw szklarniowych dostarcza się do pomieszczeń dodatkowo większe ilości tego gazu. Zwiększając ilość CO₂ zwiększamy dwu-, trzykrotnie intensywność przyrostu masy uprawy roślinnej. Dlatego zmniejszając ilości dwutlenku węgla ograniczamy rozwój świata roślinnego. W jakim więc celu wprowadzać ogromnie kosztowne działania gospodarcze zmierzające do ograniczania emisji, które po pierwsze - nie przyniosą efektu w postaci zmniejszenia ilości dwutlenku węgla nawet o jedną dziesiątą promila w atmosferze, po drugie niewielkie zmniejszenie będzie działaniem na pewno - ze szkodą dla świata roślinnego.

Skład chemiczny atmosfery okołoziemskiej - makroskładniki: azot 75 - 78 %; tlen 20-24 %; CO₂ 0,3 - 0,6 % oraz argon i inne gazy szlachetne razem 0,5 - 1,5 % w aglomeracjach miejskich obserwuje się zwiększoną ilość pyłów i aerozoli (gazy cieplarniane) 1,5 - 3,5 %. Rozproszony dwutlenek węgla w ilości poniżej pół promila w strefie okołoziemskiej powietrza atmosferycznego jest efektem procesów spalania (utleniania) - przemian energetycznych zachodzących w organizmach żywych biosfery. Przyroda, w tym fauna jest głównym źródłem zasilania powietrza atmosferycznego w dwutlenek węgla, a flora jest jego konsumentem. W bilansie globalnym antropogeniczna ilość CO₂ ma co najwyżej znaczenie śladowe. Natomiast głównym źródłem energii cieplnej jest promieniowanie słoneczne. Antropogeniczna produkcja dwutlenku węgla, jako efekt działalności gospodarczej człowieka - polegająca na spalaniu głównie atomów węgla we wszystkich rodzajach paliw i przekładająca się na wzrost ciepła na powierzchni Ziemi - jest znikoma. Suma rocznej ilości energii cieplnej pochodzenia antropogenicznego jest ponad stokrotnie mniejsza od ilości energii słonecznej docierającej do powierzchni Ziemi, tylko w ciągu jednej doby. Te niewspółmierne wielkości świadczą, że działalność człowieka nie ma żadnego wpływu na zjawiska przyrodnicze, gdyż ilość ciepła docierającego ze Słońca jest 40 tysięcy razy większa od ilości ciepła powstałego ze spalania wszystkich rodzajów paliw. Niektóre ośrodki badawcze podają, że jest nawet 200 tysięcy razy większa i zależy od szerokości geograficznej punktu pomiaru. Ilość ciepła dostarczanego z głębi Ziemi

również przekracza ilości energii cieplnej uzyskanej ze spalania wszystkich kopalnych surowców energetycznych. Sztuczne ograniczanie emisji jest więc bezcelowe, skoro przyroda może to uczynić bardziej intensywnie (tak zwiększyć jak i zmniejszyć ilości CO₂), i zniwelować każdy wysiłek regulacyjny człowieka. To ilość ciepła docierająca ze Słońca decyduje o klimacie oraz wzroście biosfery i ma decydujący wpływ na ilość CO₂ w powietrzu atmosferycznym, a nie odwrotnie.

CO₂ jest gazem obojętnym, bezbarwnym i bezwonny, w powietrzu atmosferycznym obecny jest w ilości prawie śladowej (poniżej pół promila) w postaci rozproszonej. Znikoma obecność tego składnika w powietrzu nie ma wpływu na jakość przenikania promieni słonecznych przez atmosferę (nie zmienia w sposób znaczący własności powietrza atmosferycznego), jak również ilość dwutlenku węgla w powietrzu nie zwiększa dawki energii słonecznej i absorpcji jej przez powierzchnię skorupy ziemskiej w porównaniu z np. tlenem atmosferycznym.

Antropogeniczna produkcja dwutlenku węgla jest wielokrotnie mniejsza od naturalnej emisji CO₂ (procesy biologiczne, oceany, wulkany, np. świat owadów produkuje dużo więcej niż przemysł). Należy pamiętać, że na powierzchni Ziemi były już okresy bardzo zimne (złodowacenia) jak również były też bardzo gorące i wilgotne (np. w karbonie, w trzeciorzędzie).

Zawartość CO₂ w powietrzu zmieniała się w czasie, jak dowodzą też rdzenie lodowe z Antarktydy. W historii człowieka notowano znaczne wahania klimatu, tak ocieplenie jak i oziębienie w XVI wieku (zamarzanie Bałtyku), czy np. z początkiem XVIII (wymarzanie lasów w Polsce). Zmiany klimatu w przeszłości były znacznie bardziej radykalne niż obecnie i na pewno nie zostały spowodowane działalnością człowieka. Obserwowane w ostatnich latach anomalie pogodowe i powstające trąby powietrzne wynikają bardziej ze wzrostu urbanizacji i zabudowy terenów zielonych: betonem, asfaltem, szkłem, metalami, itp. Pochłanianie energii słonecznej na terenach zurbanizowanych zamieniane jest we wzrost temperatury nagrzewanej materii. Na tych obszarach zwiększona absorpcja promieni słonecznych zamieniana jest w ciepło, które jest rzeczywistą przyczyną anomalii pogodowych. Powstawanie lokalnych dużych różnic temperatury wywołuje opisany efekt atmosferyczny. Na terenach zielonych (lasy, pola uprawne), których jest coraz mniej, energia słoneczna pochłaniana w procesie fotosyntezy zamieniana jest we wzrost objętościowy świata roślinnego, a nie w ciepło i wyższą temperaturę otoczenia. Efekt cieplarniany powstaje na obszarach zabudowanych i nie ma żadnego związku ze stężeniem CO₂ w powietrzu atmosferycznym.

Czy mamy obecnie do czynienia z ociepleniem klimatu czy z oziębieniem, opinie są podzielone. Odpowiedz na to pytanie nie jest możliwa, gdyż wymaga dokładnej analizy dłuższego przedziału czasowego (czasokres 100 – 1000 lat). Nikt tego jeszcze nie dokonał. Krótki okres pomiarowy nie daje pewnych podstaw do tworzenia w pełni wiarygodnych modeli zmian termicznych na powierzchni Ziemi. Wzrost średniej temperatury rocznej o pół stopnia Celsjusza w ostatniej dekadzie nie daje podstaw do twierdzenia, że za 40 lat średnia roczna temperatura wzrośnie o dwa stopnie i nastąpi totalna zmiana klimatu. Z geologii historycznej wiemy, że są to zjawiska cykliczne, na które człowiek nigdy nie miał wpływu. Z analizy okresów interglacjalnych wynika, że znajdujemy się w końcowym etapie ostatniego, i dopiero za ok. 10.000 – 20.000 lat przewidywane może być kolejne złodowacenie.

Nie ma nawet jednego dowodu ani jakiegokolwiek przesłanki, że przyrost stężenia CO₂ powoduje ocieplenie klimatu. Wpływ wzrostu ilości dwutlenku węgla na ocieplenie klimatu jest zerowy. Natomiast obniżenie ilości dwutlenku węgla mogłoby zagrozić wzrostowi biosfery i życiu biologicznemu na Ziemi. Nie nadmiar tego gazu jest zagrożeniem a brak jego może zmniejszyć przyrost biomasy i zahamować rozwój życia biologicznego. Dopóki w skorupie ziemskiej będzie miejsce dla biosfery, dopóty o ilości CO₂ będzie decydowała przyroda pobudzana energią słoneczną. Geosystem współzależności procesów zachodzących: w litosferze, hydrosferze, atmosferze i biosferze reguluje zawartość CO₂ – bardzo ważnego składnika atmosfery. Ilość energii słonecznej decyduje o klimacie a ten o ilości CO₂ w powietrzu, a nie odwrotnie. Traktowanie więc dwutlenku węgla, jako czynnika odpowiedzialnego za ocieplające zmiany klimatyczne jest wyraźnie informacją fałszywą i pod względem ekonomicznym wielce szkodliwą. Ograniczanie ilości CO₂ (jak widać na przykładzie polskich lasów i produkcji rolniczej) jest równocześnie działaniem na rzecz hamowania rozwoju przyrody i wzrostu biosfery, w tym upraw roślinnych.

Zdecydowanie bardziej racjonalne uzasadnienie wahań klimatycznych (czy zmienia się w kierunku ocieplenia czy oziębienia dziś nikt w sposób autorytatywny nie może potwierdzić) leży w potężnym czynniku, jakim jest energia słoneczna dopływająca do powierzchni globu i zmieniająca się w zależności od przemian na Słońcu (zmiany aktywności) oraz w geometrii układu Ziemi względem Słońca. Niewielkie tutaj zmiany mogą powodować bardzo duże zmiany w ilości przesyłanej energii, która decyduje o klimacie i może wywoływać między innymi znaczne zmiany temperaturowe. Z dużym prawdopodobieństwem można powiedzieć, że zagraża nam nie ocieplenie

a ochłodzenie klimatu. Ponieważ ilość energii promienistej Słońca docierająca do Ziemi zmniejszyła się w ostatnich latach, w związku z dużym zanieczyszczeniem powietrza atmosferycznego, głównie poprzez zapylenie (np. w wyniku spalania – termicznego rozkładu i utleniania materii, która nie jest paliwem). Jeżeli Słońce nie zwiększy swojej aktywności, równoważącej te ograniczenia dopływu, to ilość energii słonecznej docierającej do Ziemi będzie malała. Zmniejszenie ilości CO₂ w powietrzu przy zmniejszonym dopływie energii słonecznej w wyniku nadmiernego zapylenia atmosfery, obniży przyrost wegetacyjny biomasy. Wprowadzony w Unii Europejskiej pakiet energetyczno – klimatyczny na podstawie średniej temperatury rocznej wprowadza regulację ilościową dwutlenku węgla i jest przykładem mylenia skutku z przyczynami, na które to zjawiska przyrodnicze człowiek nie ma wpływu. Dlatego też cały program polegający na redukcji antropogenicznej ilości CO₂, jest nierozsądnym i nieracjonalnym działaniem nieopartym na wiedzy badawczej, i sprzecznym z zasadą zrównoważonego rozwoju na rzecz ochrony środowiska naturalnego.

WYBRANE WYDARZENIA

Luty 2019

3 lutego. Robert Biedroń powołuje nowe ugrupowanie „Wiosna”. Konwencja założycielska nowej partii odbyła się na warszawskim Torwarze. W pierwszych miesiącach nowej kadencji zostanie wniesionych 13 inicjatyw legislacyjnych, w tym podniesienie płacy minimalnej do 3260 zł, wyprawienie lekcji religii ze szkół, zamknięcie wszystkich polskich kopalń do 2035 roku, wprowadzenie edukacji seksualnej do szkół, do szóstego tygodnia aborcja na życzenie,....

5 lutego. Zakończyła się dwudniowa wizyta papieża na półwyspie arabskim (Zjednoczone Emiraty Arabskie).

6 lutego. W Warszawie otworzono nową, drugą w kraju klinikę „budzik” dla dorosłych.

7 lutego. Zmarł mecenas Jan Olszewski, były premier i obrońca osób prześladowanych za działalność opozycyjną w latach PRL.

10 lutego. Polska zakupi za 414 mln dolarów 20 mobilnych wyrzutni rakiet HIMARS wraz z pełnym wyposażeniem i amunicją. Wyrzutnie przeznaczone są do atakowania celów położonych na zapleczu frontu, mają zasięg do 300 km.

14 lutego. W dniach 13 i 14 lutego odbyła się w Warszawie konferencja bliskowschodnia poświęcona problemom pokoju i bezpieczeństwa w tym zapalnym regionie świata. Organizatorem konferencji były Stany Zjednoczone i Polska. W konferencji uczestniczyli przedstawiciele ponad 60 państw, w tym wszystkie państwa UE i wiele delegacji państw z Bliskiego Wschodu m.in. Arabii Saudyjskiej, Izraela, Kataru, Jemenu, Jordanii, Kuwejtu, Zjednoczonych Emiratów Arabskich (<http://www.tvn24.pl>). Na czele delegacji Stanów Zjednoczonych stał wiceprezydent Mike Pence. Na konferencję nie przybyli przedstawiciele Iranu, Libanu, Autonomii Palestyńskiej, Turcji i Rosji. Przywódcy Iranu są przekonani, że konferencja jest skierowana przeciwko nim. Takie akcenty były wyraźne w wystąpieniach dyplomatów Stanów Zjednoczonych. Konferencja zakończyła się postanowieniem powołania siedmiu grup roboczych, które przygotują konkretne propozycje rozwiązań następujących zagadnień: [walka z terroryzmem i jego nielegalnym finansowaniem, ograniczanie rozwoju broni rakietowej i proliferacji, bezpieczeństwo na morzu i w powietrzu, cyberbezpieczeństwo, bezpieczeństwo energetyczne, sprawy humanitarne i uchodźcy, bezprawne zatrzymania i prawa człowieka](#). (<http://www.tvn24.pl>)

Władimir Putin zorganizował (14 lutego) w Soczi konkurencyjne spotkanie prezydentów Rosji, Turcji i Iranu. Tematem spotkania była sytuacja w Syrii.

16 lutego. Państwowe uroczystości pogrzebowe premiera Jana Olszewskiego odbyły w dniach 15 i 16 lutego. Na te dni prezydent RP Andrzej Duda zarządził dwudniową żałobę narodową. Senat RP przyjął uchwałę upamiętniającą byłego premiera Jana Olszewskiego. Nikt nie był przeciwko. Senatorowie PO wstrzymali się od głosu.

18 lutego. Prezydent Rafał Trzaskowski podpisał Warszawską Deklarację LGBT+. Deklaracja zawiera 8 punktów. Podajemy je za https://mnw.org.pl/program_samorzadowy_dla_lgbt:

- Hostel interwencyjny. Proponujemy utworzenie hostelu interwencyjnego dla osób LGBT+ doświadczających przemocy, zagrożonych bezdomnością oraz doświadczających trudnej sytuacji życiowej z powodu swojej orientacji i tożsamości płciowej.

- Centrum społecznościowe. Proponujemy utworzenie miejskiego centrum społeczno-kulturalnego, wspierającego i animującego życie warszawskiej społeczności LGBT+ poprzez udostępnianie bezpiecznej i przyjaznej przestrzeni do wymiany wiedzy i doświadczeń oraz poszukiwanie pomocy i wsparcia.
- Monitoring przestępstw. Proponujemy wprowadzenie miejskiego mechanizmu zgłaszania i monitorowania przestępstw motywowanych uprzedzeniami (*hate crimes*) wobec osób LGBT+ realizowanego przez straż miejską.
- Bezpieczna szkoła. Proponujemy wprowadzenie rzetelnej edukacji antydyskryminacyjnej oraz przeszkolenie „Latarników” – osób przygotowanych do pomocy uczniom i uczennicom LGBT+ oraz pracy z kadrą pedagogiczną w swojej szkole.
- Pełnomocnik. Proponujemy utworzenie urzędu Pełnomocnika/ Pełnomocniczki – osoby koordynującej współpracę miasta ze społecznością, dbającej i odpowiadającej za jakość prowadzonych przez miasto działań oraz będącej „twarzą” Ratusza w kwestiach związanych ze sprawami osób LGBT+.
- Widoczność i symbole. Proponujemy, aby wzorem innych europejskich stolic, władze Warszawy dostrzegły obecność społeczności LGBT+, wspierały jej widoczność przez cały rok.
- Karta Różnorodności. Proponujemy przyjęcie przez Prezydenta miasta Karty Różnorodności, obejmującej wytyczne dla poszczególnych urzędów i instytucji miejskich, biorące pod uwagę potrzebę godnego, równego traktowania również osób LGBT+ przez urzędników i urzędniczek, a także wprowadzenie standardów pracy, dbających o dobre traktowanie osób LGBT+ zatrudnionych w instytucjach miejskich.
- Miejska polityka LGBT+. Proponujemy opracowanie przez władze i Urząd Miasta wspólnie ze społecznością LGBT+ dokumentu programowego odnoszącego się do wszystkich dziedzin działalności samorządu w odniesieniu do osób LGBT+.

19 lutego. Polska i Polacy zostali nieco poobijani przy okazji Konferencji Bliskowschodniej.

- Amerykańska dziennikarka stacji telewizyjnej NBC News, Andrea Mitchell, podczas swojej relacji z Polski w czasie Konferencji Bliskowschodniej nawiązała do powstania w getcie warszawskim, mówiąc: „była to walka przeciw polskiemu i nazistowskiemu reżimowi”.
- Premier Izraela Benjamin Netanjahu podobno powiedział „Naród polski współpracował z nazistowskim reżimem w zabijaniu Żydów w ramach Holokaustu”. <https://www.newsweek.pl/polska/benjamin-netanjahu-polacy...zydow/75by97p>
- Według <https://www.tvn24.pl> Israel Katz, nowo mianowany Minister Spraw Zagranicznych Izraela, powiedział, że nie przeprosi Polaków za stwierdzenie, że "wysali antysemityzm z mlekiem matki". W wywiadzie dla stacji telewizyjnej Reshet 13 stwierdził, że "wielu Polaków" współpracowało z nazistami.

Wobec tych wystąpień Premier Mateusz Morawiecki zrezygnował z udziału Polski w spotkaniu szczytu V4, który miał odbyć się w Izraelu w dniach 18-19 lutego. Po wycofaniu się przedstawicieli Polski szczyt V4 został odwołany. W Jerozolimie odbędą się tylko bilateralne rozmowy strony izraelskiej z Czechami, Słowakami i Węgrami. (<http://www.tvn24.pl>)

23 lutego. Na konwencji PiS Jarosław Kaczyński ogłosił kolejny pięciopunktowy program prospołeczny:

- 500+ na każde dziecko, także na pierwsze.
- Trzynastka dla emerytów. Dodatkowa kwota w wysokości najniższej emerytury dla każdego emeryta.
- Zwolnienie młodych pracowników, w wieku do 26 lat, z podatku dochodowego.
- Przeciwdziałanie wykluczeniu komunikacyjnemu mieszkańców wsi i małych miasteczek.
- Obniżenie stawki podatkowej od dochodu od osób fizycznych z 18% do 17% i podwyższenie kosztów uzyskania przychodów.

Opozycja jest oburzona. Podnosi, że jest to korupcja polityczna, że są to pomysły ukradzione. Pani J. Pitera powiedziała, że najgorsze jest to, że PiS realizuje te okropne pomysły.

24 lutego. Opozycja zwiera szeregi. Przywódcy Platformy Obywatelskiej, Nowoczesnej, Zielonych, SLD i PSL podpisali porozumienie o powołaniu Koalicji Europejskiej na wybory do Parlamentu Europejskiego. Do koalicji dołączają także inne ugrupowania. Twarzami nowej koalicji są: G. Schetyna, E. Kopacz, K. Lubnauer, W. Kosiniak-Kamysz, J. Buzek, K. Marcinkiewicz, R. Sikorski, W. Cimoszewicz, L. Miller, W. Czarzasty.

27 lutego. W Hanoi prezydent Donald Trump spotyka się z przywódcą Korei Północnej, Kim Dzong Unem. Wygląda, że rozmowy obu przywódców nie przyniosły żadnego postępu w denuklearyzacji Półwyspu Koreańskiego.

1 marca. Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”

2 marca. Na mistrzostwach świata w skokach narciarskich, na normalnej skoczni złoty medal wywalczył Dawid Kubacki, a srebrny Kamil Stoch.

4 marca. W Glasgow zakończyły się Halowe Mistrzostwa Europy w Lekkiej atletyce. Polscy lekkoatleci zdobyli 7 medali. Dzięki temu w klasyfikacji medalowej uplasowali się na pierwszym miejscu.

Medale złote: Michał Haratyk - w pchnięciu kulą; Paweł Wojciechowski - w skoku o tyczce; Ewa Swoboda – w biegu na 60 m; Marcin Lewandowski – w biegu na 1500 m; Anna Kiełbasińska, Iga Baumgart-Witan, Małgorzata Hołub, Justyna Świąty-Ersetic w sztafecie na dystansie 4x400m.

Medale srebrne: Piotr Lisek – w skoku o tyczce, Sofia Ennaoui – w biegu na 1500 m.

9 marca. Prawo i Sprawiedliwość rozpoczyna kampanię wyborczą przed wyborami do Parlamentu Europejskiego. W Jesionce na podkarpaciu odbyła się pierwsza regionalna konwencja wyborcza PiS. Zgłoszono dwunastopunktowy program wyborczy, „deklarację europejską”. Wyraźnie zadeklarowano dążenie do przywrócenia wartości przyświecających utworzeniu unii państw europejskich. Wiele mówiono o tematach społecznych, ale także i o kwestiach kulturowych.

Pozytywnie zakończyła się elektryzująca cały kraj akcja poszukiwania porwanej mieszkanki Białegostoku i jej trzyletniej córki. Policja w ciągu 24 godzin dotarła do matki i jej córki. Porywacze zostali zatrzymani. Było to porwanie rodzicielski. Porwanie zorganizował ojciec dziecka, Niemiec, który na drodze działań formalnych nie mógł osiągnąć uprawnienia do utrzymywania kontaktu z dzieckiem.

10 marca. To już 20 lat mija od momentu wejścia Polski do NATO. Z tej okazji w Polsce spotkali się przywódcy Czech, Węgier i Słowacji. Trzy dni wcześniej odwiedził Polskę Sekretarz Generalny NATO Jens Stoltenberg.

13 marca. Brytyjski Parlament odrzucił umowę brexitową, a następnie odrzucił wyjście z Unii Europejskiej bez umowy. Rysuje się perspektywa ponownego referendum w sprawie wycofania się Wielkiej Brytanii z UE.

Trwa totalna krytyka rządów PiS. Jedna z posłanek do Parlamentu Europejskiego powiedziała „Problem polega na tym, że te koszarne postulaty PiS realizuje”.

14 marca. Konferencja Episkopatu na temat pedofilii wśród księży. W latach 1990-2018 zgłoszono 382 przypadki skrzywdzenia nieletnich.

15 marca. Zamach w meczecie w Nowej Zelandii. Zamachowiec z broni maszynowej zabił 49 osób i wiele ranił.

20 marca. Europejska Partia Ludowa (frakcja parlamentarna w Parlamencie Europejskim) podjęła w środę decyzję o zawieszeniu węgierskiego Fideszu w prawach członka.

Santiago Abascal, przewodniczący prawicowej hiszpańskiej partii Voks złożył wizytę w Polsce. Według S. Abascala Unia Europejska „oddala się od fundamentalnych wartości chrześcijańskich w Europie, akceptuje masową imigrację i ingeruje za bardzo w politykę suwerennych państw”. Partia ta opowiada się za zdrowym rozsądkiem i jest przeciwna utrwalaniu marksizmu kulturowego.

Trwa widmo strajku nauczycieli, zapowiadanego przez ZNP w okresie egzaminów gimnazjalnych, maturalnych i kończących szkołę podstawową, poczynając od 8 kwietnia. ZNP domaga się podwyżki w wysokości 1000 zł dla każdego nauczyciela.

21 marca. Wreszcie polska reprezentacja w piłce nożnej wygrała z Austrią 1:0. Był to mecz inauguracyjny występy naszej kadry w eliminacjach do mistrzostw Europy. Gola strzelił Krzysztof Piątek.

24 marca. Narodowy Dzień Pamięci Polaków Ratujących Żydów.

Stefan Hongacher zrezygnował z prowadzenia naszych skoczków narciarskich. Trenerem naszych orłów będzie Czech Michal Dolezal. Był dotychczas zastępcą S. Hongachera.

26 marca. Dyrektywa o prawach autorskich tzw. ACTA 2 została przegłosowana. Posłowie PiS głosowali przeciwko. Kilku posłów PO – za. Internauci obawiają się, że spowoduje to nadmierną dominację wielkich operatorów sieci i wprowadzenie cenzury do internetu.

27 marca. Donald Trump uznał zwierzchność Izraela nad wzgórzami Golan.

28 marca. „Dar Młodości” zawiął do portu w Gdyni. Zakończył się wilki rejs dookoła świata z okazji setnej rocznicy odzyskania niepodległości Polski.

31 marca. Zakończyła się I tura wyborów na prezydenta Ukrainy. Wyniki wyborów są następujące: Władimir Zeleński 30,24 % głosów, Petro Poroszenko 15,95%, Julia Tymoszenko 12,81%. W. Zeleński określany jest w środkach przekazu, jako komik telewizyjny. Rzeczywiście, popularność zdobył dzięki występom w popularnym serialu telewizyjnym. Ma szansę na zwycięstwo w drugiej turze, bo wielu wyborców straciło zaufanie do klasy politycznej.

1 kwietnia. Były prezydent Siedlec Wojciech Kudelski został ugodzony nożem. Wygląda, że szybka akcja ratunkowa pozwoliła na uratowanie mu życia.

Rozpoczyna się druga tura negocjacji rządu z nauczycielskimi związkami zawodowymi.

5 kwietnia. Po raz pierwszy rafineria w Możejkach zaczyna przynosić zysk (2 miliardy zł).

6 kwietnia. Odbyła się konwencja wyborcza Koalicji Europejskiej. Główne hasło to „Idziemy do UE po to, by nikt Polski z niej nie wyprowadził”. Nawet niektórzy działacze Koalicji Europejskiej zauważają, że nikt w kraju nie zamierza wyprowadzić Polski z Unii Europejskiej.

7 kwietnia. Niedziela. Około godziny 22 zakończyły się negocjacje nauczycielskich związków zawodowych z rządem. Doszło do porozumienia tylko z jednym zawiązkiem zawodowym, z „Solidarnością”. ZNP i Forum ZZ odmówiły podpisania porozumienia.

8. kwietnia Strajk nauczycieli. Według ZNP strajk zadeklarowali nauczyciele z ponad 75 % szkół, według rządu w około 47 %.

9 kwietnia. Egzamin w gimnazjach. Dzięki pomocy wolontariuszy posiadających uprawnienia pedagogiczne w pierwszym dniu egzaminów egzamin nie odbył się tylko w 3 szkołach.

10 kwietnia. IX rocznica tragicznego lotu do Smoleńska.

Nadzwyczajny szczyt UE. Brytyjska premier Teresa May zwróciła się o odroczenie terminu decyzji o brexicie. Przyjęto propozycje elastycznych terminów podejmowania decyzji przez Wielką Brytanię.

***

Mamy wiosnę!

Wiadomości KSN Biuletyn Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

Redaguje zespół: **Wojciech Pillich, Janusz Sobieszczański, Krzysztof Weiss.**

Redaktor naczelny: **Janusz Sobieszczański,**

opracowanie językowe: **Jerzy Jacki,** opracowanie techniczne: **Ewa Sobieszczańska.**

Adres redakcji: **Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”, ul. Waryńskiego 12, 00-631 WARSZAWA**

Nr konta: **Sekretariat Nauki i Oświaty, KSN NSZZ „Solidarność”**

92 1020 1068 0000 1102 0000 2733

tel/fax (0-22) 825 73 63, tel.(0-22) 234 98 78, kom. 0 603 123 438

e-mail: ksn@solidarnosc.org.pl ; strona www: <http://www.solidarnosc.org.pl/ksn> ;

„Wiadomości KSN” są dostępne na stronie internetowej KSN on-line pod adresem: <http://www.solidarnosc.org.pl/ksn>